

UCHWAŁA NR 797/2024
ZARZĄDU POWIATU KROŚNIEŃSKIEGO

z dnia 20 marca 2024 roku

w sprawie oceny działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim za rok 2023

Na podstawie § 21 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 2284) - uchwała się, co następuje:

§ 1. Pozytywnie ocenia się działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim mieszczących się przy ul. Piastów 10h, 66-600 Krosno Odrzańskie, dla których organem prowadzącym jest Gmina Krosno Odrzańskie.

§ 2. Oceny, o której mowa w § 1, dokonano na podstawie rocznego sprawozdania z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków finansowych WTZ w Krośnie Odrzańskim za rok 2023 stanowiącego załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Zarządu
Powiatu Krośnieńskiego

Grzegorz Garczyński

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim
ul. Piastów 10h, 66-600 Krośno Odrzańskie
kom. 605 143 380, e-mail: wtz@krosnoodrzańskie.pl

Załącznik do uchwały Nr 797/2024
Zarządu Powiatu Krośnieńskiego
z dnia 20 marca 2024 r.

Krosno Odrzańskie, dnia 28 lutego 2024 roku

WTZ.032.1.2024.EN

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Krośnie Odrzańskim
WPLYNĘŁO
29.02.2024
Nr dz.....*Czwrosi*..... Ilość zał.....
Skierowano do.....
Podpis.....

**Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Krośnie Odrzańskim**

Na podstawie §21 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej, przedkładam roczne sprawozdanie z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków finansowych Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim w 2023 roku.

**PEŁNIĄCA FUNKCJĘ
BURMISTRZA
KROSNA ODRZAŃSKIEGO**

Anna Mikołajczyk

**KIEROWNIK
Warsztatów Terapii Zajęciowej**

Ewa Nowicka

WTZ.032.1.2024.EN

*Sprawozdanie z działalności rehabilitacyjnej
i wykorzystania środków finansowych
Warsztatów Terapii Zajęciowej
w Krośnie Odrzańskim
w 2023 roku*

Sporządziła:

**KIEROWNIK
Warsztatów Terapii Zajęciowej**

Nowicka
Ewa Nowicka

Zatwierdziła:

**PEŁNIĄCA FUNKCJĘ
BURMISTRZA
KROSNA ODRZAŃSKIEGO**

Mikołajczyk
Anna Mikołajczyk

Załączniki:

- 1) Wykonanie wydatków budżetowych w roku 2023
- 2) Informacja o dochodach bieżących i ich wykonaniu na dzień 31 grudnia 2023 roku
- 3) Informacja o wydatkach bieżących i ich wykonaniu na dzień 31 grudnia 2023 roku
- 4) Informacja o wydatkach na wynagrodzenia i pochodne oraz ich wykonaniu na dzień 31 grudnia 2023 roku
- 5) Część opisowa dotycząca realizacji planu wydatków i dochodów w roku 2023

1. Informacje ogólne

1.1. Nazwa i adres Warsztatów Terapii Zajęciowej:

**Warsztaty Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim
ul. Piastów 10h
66-600 Krosno Odrzańskie**

1.2. Imię i nazwisko kierownika WTZ: **Ewa Nowicka**

1.3. Jednostka prowadząca WTZ: **Gmina Krosno Odrzańskie**

1.4. Data utworzenia WTZ w Krośnie Odrzańskim: **15.12.2000 r.**

1.5. Data rozpoczęcia działalności przez Warsztaty: **02.01.2001 r.**

1.6. Podstawa działalności:

- **Uchwała Rady Miejskiej Nr XX/153/2000 z dnia 15 grudnia 2000 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pn. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim,**
- **Regulamin Organizacyjny Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim,**
- **Umowa nr 1/WTZ/2021 o prowadzenie i finansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim z dnia 14 stycznia 2021 roku pomiędzy Powiatem Krośnieńskim, a Gminą Krosno Odrzańskie,**
- **Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. (tekst jednolity Dz. U. 2024 poz. 44),**
- **Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie warsztatów terapii zajęciowej z dnia 25 marca 2004 r. ze zmianami (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 2284).**

1.7. Liczba uczestników: **41 osób**

1.8. Liczba pomieszczeń użytkowych zajmowanych przez WTZ: **31**

1.9. Powierzchnia pomieszczeń zajmowanych przez WTZ: **762,57 m²**

1.10. Przystosowanie Warsztatów do potrzeb uczestników: **budynek jest pozbawiony barier architektonicznych i wyposażony w dostosowane dla uczestników łazienki i WC oraz odpowiednią liczbę pomieszczeń do terapii uczestników. Placówka zapewnia w budynku informację na temat rozkładu pomieszczeń, w sposób wizualny i dotykowy. WTZ posiadają pętlę indukcyjną do obsługi osób słabosłyszących.**

1.11. Środek transportu: **Volkswagen T5 Caravelle – przekazany przez Gminę Krosno Odrzańskie do użytkowania Warsztatom Terapii Zajęciowej.**

2. Finanse Warsztatów

2.1. Kwota środków uzyskanych na działalność WTZ w 2023 roku: **1.394.427,00 zł.**

Źródła finansowania:

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – **1.209.336,00 zł,**
- Starostwo Powiatowe w Krośnie Odrzańskim – **134.437,00 zł,**
- dochody ze sprzedaży prac wykonanych przez uczestników WTZ – **16.400,00 zł,**
- darowizna – **4.320,00 zł**

2.2. Kwota środków finansowych wydatkowanych na działalność WTZ w 2023 roku wyniosła **1.356.510,62 zł;**

w tym:

- z PFRON – **1.205.739,62 zł,**
- ze Starostwa Powiatowego w Krośnie Odrzańskim - **134.371,00 zł,**
- z dochodów ze sprzedaży prac wykonanych przez uczestników – **16.400,00 zł.**

Dodatkowo, realizowano zajęcia klubowe w ramach programu „Zajęcia klubowe w WTZ”, na realizację których, pozyskano środki z PFRON w wysokości **55.620 zł.** Program ten realizowany był pozabudżetowo. Szczegółowe sprawozdanie z realizacji programu „Zajęcia klubowe w WTZ”, stanowi oddzielny dokument, który został złożony w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie Odrzańskim, w dniu 06.02.2024 roku.

Środki pochodzące z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz środki własne Starostwa Powiatowego w Krośnie Odrzańskim, przekazywane były na konto Gminy Krosno Odrzańskie, a następnie przez Gminę na wyodrębnione konto Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim. Środki Powiatu w roku sprawozdawczym przekazywane były w transzach miesięcznych, natomiast środki PFRON w transzach kwartalnych. Po zakończeniu każdego kwartału, WTZ składały informację z wydatkowanych środków do PCPR i Urzędu Miasta w Krośnie Odrzańskim. Dodatkowo, co miesiąc, do Urzędu Miasta składane były finansowe sprawozdania miesięczne na drukach RB 28S i RB 27S oraz kwartalne RBN i RBZ.

Szczegółowe, roczne sprawozdania finansowe z wykonania dochodów i wydatków Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim w 2023 roku, stanowią załączniki nr 1-5.

2.3. Procentowy udział poszczególnych wydatków związanych z działalnością WTZ w wykorzystaniu środków finansowych w 2023 roku:

2.3.1. Wynagrodzenia pracowników łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym	64,15%
2.3.2. Umowy zlecenia	4,27%
2.3.3. Narzuty na wynagrodzenia (składki ZUS)	12,53%
2.3.4. Odpisy na ZFŚS	1,43%
2.3.5. Usługi obce (zdrowotne, remontowe i pozostałe)	2,41%
2.3.6. Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	0,28%
2.3.7. Materiały	0,77%
2.3.8. Materiały do terapii	0,73%
2.3.9. Środki żywności	1,14%
2.3.10. Wyposażenie	1,66%
2.3.11. Energia, gaz, woda	4,39%
2.3.12. Koszty dowozu uczestników/eksploatacja samochodu	0,71%
2.3.13. Koszty treningu ekonomicznego	2,27%
2.3.14. Szkolenia	0,43%
2.3.15. Podróże służbowe	0,28%
2.3.16. Wycieczki i rehabilitacja społeczna	2,00%
2.3.17. Koszty ubezpieczenia uczestników	0,10%
2.3.18. Koszty ubezpieczenia majątku	0,13%
2.3.19. Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	0,03%
2.3.20. Opłata z tytułu trwałego zarządu	0,00%
2.3.21. Podatek VAT	0,19%
2.3.22. Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	0,10%

2.4. Dochody osiągnięte ze sprzedaży prac i produktów wykonanych przez uczestników WTZ w ramach realizowanego programu terapii oraz z darowizny.

W roku sprawozdawczym, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim uzyskały dochód ze sprzedaży prac wykonanych przez uczestników, w wysokości **10.407,00 zł**. Środki finansowe pozyskane ze sprzedaży prac uczestników były przekazywane do kasy WTZ wraz z raportami dziennymi z kasy fiskalnej. Następnie w całości przekazywane były na konto dochodowe Gminy Krosno Odrzańskie.

Plan wydatków na rok 2023 został zwiększony także o kwotę **5.993,00 zł** z tytułu dochodów ze sprzedaży prac wypracowanych w grudniu poprzedniego roku oraz darowiznę w wysokości **4.320,00 zł**.

Rada Miejska, uchwałąmi:

- nr LIX/440/23 z dnia 23 lutego 2023 roku (455,00 zł),
- nr LX/445/23 z dnia 30 marca 2023 roku (4.156,00 zł),
- nr XLI/454/23 z dnia 11 maja 2023 roku (5.169,00 zł),
- nr LXII/466/23 z dnia 15 czerwca 2023 roku (1.881,00 zł),
- nr LXIV/476/23 z dnia 15 września 2023 roku (996,00 zł),
- nr LXV/491/23 z dnia 12 października 2023 roku (295,00 zł),
- nr LXVI/497/23 z dnia 23 listopada 2023 roku (3.448,00 zł dochody własne i 4.320,00 zł – darowizna),

systematycznie zwiększała plan budżetowy Warsztatów o wpłacone kwoty.

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, w porozumieniu z uczestnikami, przeznaczyły wypracowany dochód ze sprzedaży prac uczestników, na pokrycie wydatków związanych z integracją i rehabilitacją społeczną uczestników tej placówki:

- udział Uczestników w „Biegu Śladem Żarskich Uliczek” – **120,00 zł**,
- usługa hotelowa podczas wyjazdu przedstawicieli uczestników na finał Ogólnopolskiego Festiwalu Filmowego „FilmON 2023” do Krakowa – **1.065,60 zł**,
- pokrycie kosztów wyjazdu na wycieczkę krajoznawczą turystyczną – **15.214,40 zł**.

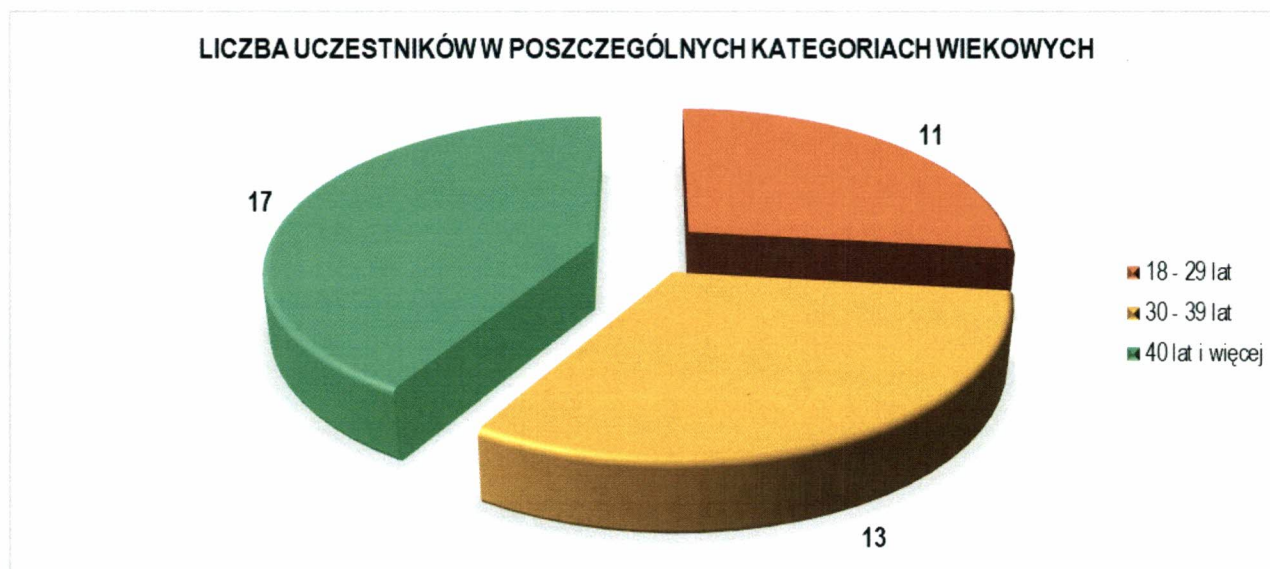
Otrzymanej darowizny nie wykorzystano. Kwota ta zostanie przekazana przez Gminę Krosno Odrzańskie w bieżącym roku. Planuje się przeznaczenie tej kwoty na pokrycie wydatków związanych ze szkoleniem pracowników.

3. Uczestnicy WTZ

3.1. Liczba uczestników Warsztatów w 2023 roku wynosiła **41 osób**, stan na dzień 31.12.2023 r. - **41 osób**

3.1.1. Liczba uczestników w przedziale wiekowym:

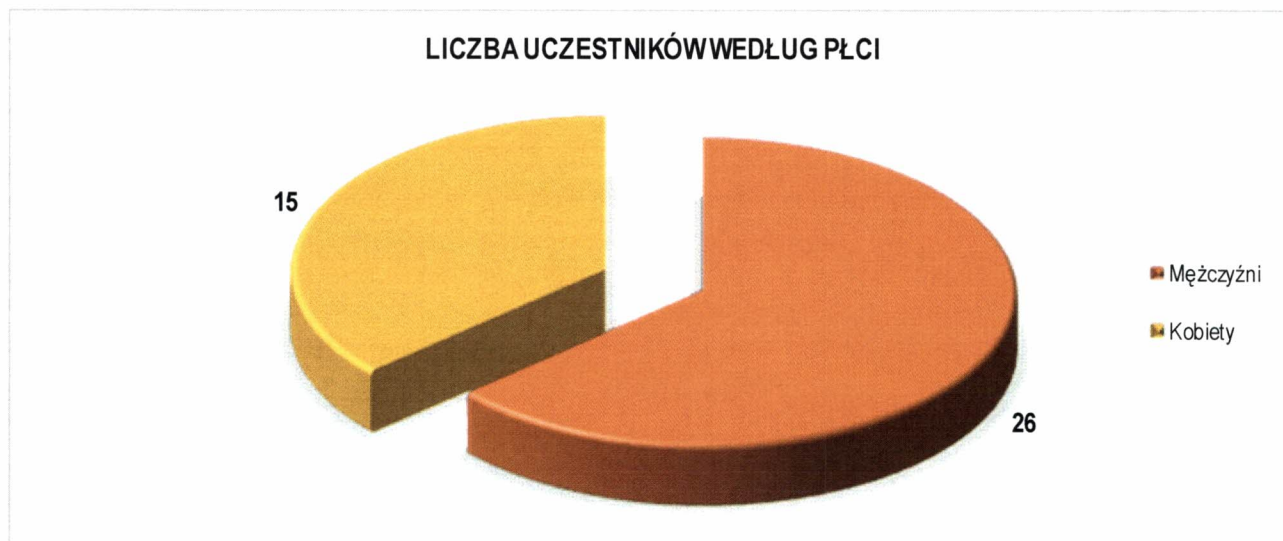
Wykres 1. Wiek uczestników WTZ w Krośnie Odrzańskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych

3.1.2. Podział ze względu na płeć:

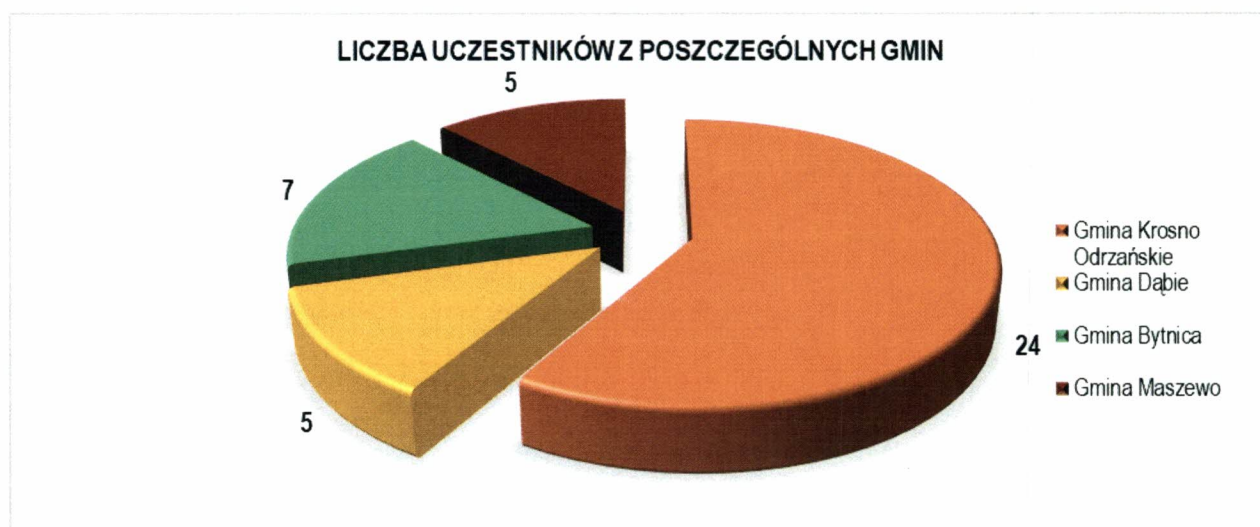
Wykres 2. Płeć uczestników WTZ w Krośnie Odrzańskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych

3.1.3. Podział ze względu na zamieszkiwaną gminę:

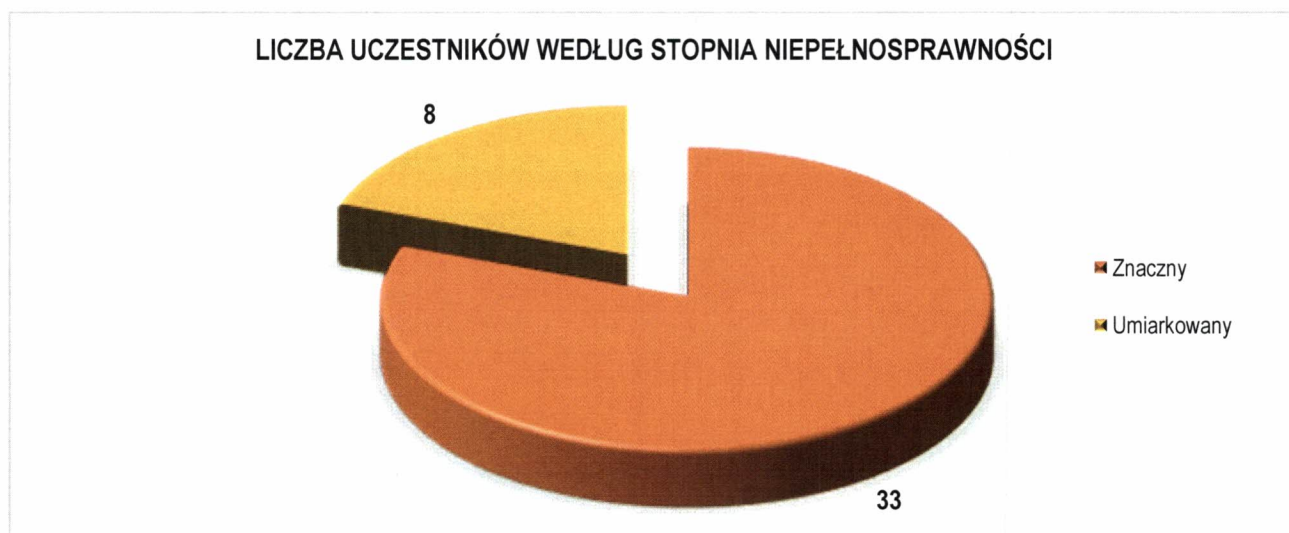
Wykres 3. Miejsce zamieszkania uczestników WTZ w Krośnie Odrzańskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych

3.1.4. Podział ze względu na stopień niepełnosprawności:

Wykres 4. Stopień niepełnosprawności uczestników WTZ w Krośnie Odrzańskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych

3.1.5. Podział ze względu na rodzaj niepełnosprawności:
(z uwagi na niepełnosprawność sprzężoną, podanych wielkości nie należy sumować)

- choroby psychiczne – 17 osób,
- narząd ruchu - 12 osób (w tym: jedna poruszająca się wyłącznie na wózku inwalidzkim, 5 na wózku i z balkonikiem, 2 o kulach i na wózkach),
- narząd wzroku – 5 osób (w tym 1 osoba niewidoma),
- choroby neurologiczne – 15 osób,
- epilepsja – 5 osób,
- upośledzenie umysłowe – 41 osób,
- choroby układu oddechowego i krążenia – 3 osoby,
- zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu – 12 osób,
- zespół Downa – 3 osoby ,
- zespół Williamsa – 1 osoba,
- zespół łamliwego chromosomu X – 1 osoba,
- inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego – 1 osoba.

3.2. Ogólna frekwencja uczestników w zajęciach warsztatów w poszczególnych miesiącach okresu sprawozdawczego:

Miesiąc	Liczba osób uczestniczących w WTZ	Frekwencja na zajęciach wyliczona procentowo
STYCZEŃ	40 osób	73,93%
LUTY	40 osób	73,50%
MARZEC	40 osób	71,52%
KWIECIEŃ	38 osób	69,25%
MAJ	37 osób	72,72%
CZERWIEC	37 osób	67,43%
LIPIEC	15 osób (22 osoby przerwa wakacyjna)	68,18%
SIERPIEŃ	22 osoby (15 osób przerwa wakacyjna)	68,19%
WRZESIEŃ	38 osób	80,08%
PAŹDZIERNIK	41 osób	75,39%
LISTOPAD	41 osób	77,56%
GRUDZIEŃ	41 osób	63,67%

3.3. Liczba osób, które opuściły placówkę w okresie sprawozdawczym:

3.3.1. Z dniem 20.03.2023 r. z listy uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, decyzją nr 05/20/03/2023 z dnia 20.03.2023 r., wykreślono Panią Justynę Rychlińską.

Przyczyny skreślenia z listy kandydatów Warsztatów:

Pisemna rezygnacja Pani Justyny Rychlińskiej z dnia 07.03.2023 roku, podyktowana przyczynami osobistymi.

3.3.2. Decyzją nr 06/31/03/2023 z dnia 31.03.2023 r., z listy uczestników z dniem 27.03.2023 r., skreślono Panią Annę Kacprzak.

Przyczyny opuszczenia Warsztatów:

Podjęcie zatrudnienia na otwartym rynku pracy.

3.3.3. Z listy uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, z dniem 01.06.2023 r., decyzją nr 10/29/05/2023 z dnia 29.05.2023 r. wykreślono Panią Katarzynę Szajek.

Przyczyny opuszczenia Warsztatów:

Pisemna rezygnacja Pani Katarzyny Szajek z dnia 19.05.2023 roku, podyktowana zmianą miejsca zamieszkania.

3.4. Liczba osób przyjętych do placówki w okresie sprawozdawczym:

3.4.1. Decyzją Rady Programowej WTZ nr 02/09/01/2023 z dnia 9.01.2023 r. na zajęcia do Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, został przyjęty od dnia 10.01.2023 roku, na czas nieokreślony, Pan Grzegorz Szadzewicz.

3.4.2. Decyzją Rady Programowej WTZ nr 04/13/01/2023 z dnia 13.01.2023 r., do udziału w zajęciach terapeutycznych w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, przyjęto na okres próbny od 16.01.2023 r. do 17.04.2023 r., Pana Mariusza Kaczmarka. Następnie decyzją 07/18/04/2023 z dnia 18.04.2023 r., uczestnik Pan Mariusz Kaczmarek został przyjęty, po okresie próbnym, na czas nieokreślony od dnia 18.04.2023 roku.

3.4.3. Decyzją Rady Programowej WTZ nr 13/19/09/2023 z dnia 19.09.2023 r., do udziału w zajęciach terapeutycznych w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, przyjęto na okres próbny od 20.09.2023 r. do 31.12.2023 r., Pana Pawła Kowalewskiego. Następnie decyzją nr 19/18/12/2023 z dnia 18.12.2023 r., uczestnik Pan Paweł Kowalewski został przyjęty, po okresie próbnym, na czas nieokreślony od dnia 01.01.2024 r.

- 3.4.4. Decyzją Rady Programowej WTZ nr 14/19/09/2023 z dnia 19.09.2023 r., do udziału w zajęciach terapeutycznych w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, przyjęto na okres próbny od 01.10.2023 r. do 31.12.2023 r., Pana Rafała Komisarka. Następnie decyzją nr 20/18/12/2023 z dnia 18.12.2023 r., przedłużono okres próbny do dnia 31.03.2024 r.
- 3.4.5. Decyzją Rady Programowej WTZ nr 17/25/10/2023 z dnia 25.10.2023 r., do udziału w zajęciach terapeutycznych w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, przyjęto na okres próbny od 26.10.2023 r. do 26.01.2024 r., Pana Michała Berlikowskiego. Następnie decyzją nr 04/19/01/2024 z dnia 19.01.2024 r., uczestnik Pan Michał Berlikowski został przyjęty, po okresie próbnym, na czas nieokreślony od dnia 27.01.2024 r.
- 3.4.6. Decyzją Rady Programowej WTZ nr 18/25/10/2023 z dnia 25.10.2023 r., do udziału w zajęciach terapeutycznych w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, przyjęto na okres próbny od 26.10.2023 r. do 26.01.2024 r., Pana Tomasza Mazura. Następnie decyzją nr 05/19/01/2024 z dnia 19.01.2024 r., uczestnik Pan Tomasz Mazur został przyjęty, po okresie próbnym, na czas nieokreślony od dnia 27.01.2024 r.

4. Kadra WZ na dzień 31.12.2023 roku:

4.1. Liczba osób zatrudnionych - 13 osób na umowę o pracę i 4 osoby na umowę zlecenie.

4.2. Liczba etatów – 10,625

4.3. Charakterystyka zatrudnienia:

L.p.	Stanowisko	Wykształcenie	Tytuł	Etat	Data zatrudnienia	Forma zatrudnienia	Uwagi
1.	Starszy terapeuta zajęciowy	wyższe	licencjat	1	01.12.2009 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
2.	Starszy terapeuta zajęciowy	wyższe	mgr	1	01.12.2012 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
3.	Starszy terapeuta zajęciowy	wyższe	mgr	1	01.07.2022 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
4.	Starszy terapeuta zajęciowy	wyższe	mgr	3/4	01.01.2015 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
5.	Terapeuta zajęciowy	średnie	-	7/8	01.10.2018 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
6.	Terapeuta zajęciowy	średnie	-	3/4	01.02.2019 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
7.	Terapeuta zajęciowy	średnie	-	3/4	08.10.2019 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony.	
8.	Psycholog	wyższe	mgr	1/4	01.12.2019 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
9.	Pracownik socjalny	wyższe	licencjat	3/4	27.03.2017 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
10.	Instruktor terapii ruchowej	średnie	technik	3/4	01.06.2023 r.	Umowa o pracę na czas określony do 31.08.2024	
11.	Kasjer	wyższe	licencjat	1/8	01.05.2018 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
12.	Kierowca	średnie	-	5/8	18.09.2017 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
13.	Główna księgowa	średnie	technik	1	01.04.2013 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
14.	Kierownik	wyższe	mgr inż.	1	02.01.2001 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
15.	Osoba sprzątająca	-	-	-	-	Umowa zlecenie	Sprzątanie pomieszczeń
16.	Osoba sprzątająca	-	-	-	-	Umowa zlecenie	Sprzątanie pomieszczeń
17.	Inspektor Ochrony Danych	-	-	-	-	Umowa zlecenie	Ochrona danych osobowych
18.	Informatyk	-	-	-	-	Umowa zlecenie	Informatyk

5. Działalność Rady Programowej WTZ

5.1. Radę Programową tworzyli następujący pracownicy Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim:

- kierownik (przewodnicząca Rady Programowej),
- terapeuci i starsi terapeuci zajęciowi,
- instruktor terapii ruchowej
- psycholog,
- pracownik socjalny.

5.2. Zadania Rady Programowej:

- ustalanie planów pracy,
- kwalifikowanie nowych uczestników do Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- przygotowywanie rocznych Indywidualnych Programów Rehabilitacji dla wszystkich uczestników WTZ,
- dokonywanie semestralnej oceny realizacji Indywidualnych Programów Rehabilitacji uczestników przy ich udziale, okresowej oceny rocznej i oceny kompleksowej,
- ustalanie składów osobowych poszczególnych grup terapeutycznych,
- określanie wysokości i zasad przyznawania i dysponowania środkami finansowymi związanymi z treningiem ekonomicznym,
- nagradzanie i karanie uczestników,
- podejmowanie decyzji o skreśleniu z listy uczestników Warsztatów.

5.3. Praca Rady Programowej w roku sprawozdawczym:

Posiedzenia Rady Programowej WTZ, w okresie sprawozdawczym, odbywały się dwa do trzech razy w miesiącu. Wszystkie spotkania Rady Programowej są udokumentowane w formie protokołów. W 2023 roku odbyło się 28 takich spotkań.

W dniu 13 stycznia 2023 roku, członkowie Rady Programowej przeanalizowali zasadność treningu ekonomicznego w formie gotówkowej wobec wszystkich uczestników i określili wysokość środków finansowych, przyznawanych w ramach treningu. Decyzją Rady Programowej, przyznano gotówkowy trening ekonomiczny w wyjściowej wysokości 80 zł miesięcznie, dla wszystkich uczestników WTZ w Krośnie Odrzańskim. Wprowadzono także zmiany do Regulaminu Organizacyjnego WTZ w Krośnie Odrzańskim, w tym zmiany dotyczące treningu ekonomicznego. Postanowiono dopisać do Regulaminu możliwość podnoszenia

i obniżania kwoty treningu ekonomicznego poszczególnym uczestnikom, comiesięcznymi ustaleniami Rady Programowej.

W styczniu, członkowie Rady Programowej złożyli sprawozdania z realizacji zadań w 2022 roku i przedłożyli plany pracy na rok 2023, ustalili także składy osobowe poszczególnych grup terapeutycznych. Przez cały styczeń Rada Programowa dokonywała rocznej oceny postępów uczestników. W lutym, członkowie Rady Programowej opracowali Indywidualne Programy Rehabilitacji na rok 2023 dla wszystkich uczestników. W czerwcu, lipcu i sierpniu, członkowie Rady Programowej pracowali nad okresową oceną postępów w pierwszym półroczu 2023 roku.

Członkowie Rady Programowej przez cały rok byli w stałym kontakcie telefonicznym z rodzicami/opiekunami uczestników. Odbyły się także: zebranie oraz spotkanie integracyjne.

W okresie sprawozdawczym Rada podjęła 20 decyzji, w tym:

- sześć o przedstawieniu do zatwierdzenia kandydata na uczestnika Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, Burmistrzowi Krosna Odrzańskiego i Pani Dyrektor PCPR w Krośnie Odrzańskim,
- dwie o zaproponowaniu do niezatwierdzenia kandydata na uczestnika Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, Burmistrzowi Krosna Odrzańskiego i Pani Dyrektor PCPR w Krośnie Odrzańskim, ze względu na brak wskazania do terapii zajęciowej w orzeczeniu o niepełnosprawności,
- pięć o przyjęciu do udziału w zajęciach WTZ na okres próbny,
- dwie o przyjęciu na uczestnika na czas nieokreślony, po odbytym okresie próbnym,
- jedną o przyjęciu uczestnika zajęć klubowych (absolwenta WTZ, który zrezygnował pracy z przyczyn zdrowotnych) na pełnoprawnego uczestnika WTZ, na czas nieokreślony;
- jedną o przedłużeniu okresu próbnego,
- trzy o skreśleniu osoby z listy uczestników WTZ.

Ponadto, dokonano trzyletniej oceny kompleksowej 32 uczestników.

Na każdym spotkaniu Rady, jej członkowie zatwierdzali protokoły z poprzednich spotkań, omawiali plany pracy oraz sprawy bieżące, dotyczące podstawowej działalności terapeutycznej jednostki i problemów dotyczących uczestników oraz prowadzonej wobec nich rehabilitacji. Raz w miesiącu oceniali

zaangażowanie uczestników w proces terapeutyczny i przyznawali dodatkowe środki na trening ekonomiczny lub obniżali podstawę treningu. Działania te wpłynęły na zwiększenie motywacji do pracy i podejmowania działań przez uczestników.

6. Sposób realizacji, rodzaje, formy i metody rehabilitacji prowadzonej w WTZ

6.1. WTZ jest placówką pobytu dziennego, czynną od poniedziałku do piątku w godz. od 7.00 do 15.00. W roku sprawozdawczym uczestnicy brali udział w zajęciach terapeutycznych, w zależności od możliwości dojazdu, w godzinach od 7.00 do 14.00 lub od 8.00 do 15.00.

6.2. Zgodnie z art.10 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, warsztaty terapii zajęciowej zalicza się do podstawowych form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji zawodowej i społecznej. W ciągu całego okresu sprawozdawczego, w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, wspierano **rehabilitację zawodową i społeczną**, a także **psychologiczną**, osób z różnymi niepełnosprawnościami, poprzez stosowanie odpowiednich rodzajów, metod, technik i form terapii, zmierzających do rozwijania:

- umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej,
- psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

Dla wielu z naszych uczestników, rehabilitacja prowadzona w WTZ była jedyną formą rehabilitacji, w jakiej brali udział w minionym roku.

6.3. Każdy z uczestników realizował Indywidualny Program Rehabilitacji, który jest tworzony i weryfikowany na podstawie zgromadzonych dokumentów, wywiadu, obserwacji, działań i zachowań w WTZ oraz szczegółowej oceny rocznej. Realizowane w WTZ Indywidualne Programy Rehabilitacji są okresowo oceniane i modyfikowane.

Indywidualny Program Rehabilitacji zawiera:

- rodzaje, metody, techniki i formy rehabilitacji,
- zakres rehabilitacji,

- metody i zakres nauki umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy,
- formy współpracy z rodziną lub opiekunami,
- planowane efekty rehabilitacji,
- osoby odpowiedzialne za realizację programu rehabilitacji.

Uczestnicy realizowali swoje Indywidualne Programy Terapii w pracowniach według indywidualnych wskazań i potrzeb. Nad przygotowaniem i realizacją Indywidualnych Programów Rehabilitacji dla poszczególnych uczestników, czuwał terapeuta-wychowawca, we współpracy z całym zespołem terapeutycznym. Każdy terapeuta, czy inny pracownik merytoryczny, był wychowawcą maksymalnie 6-ciu uczestników i odpowiadał za przygotowanie, wprowadzanie zmian i realizację Indywidualnych Programów Rehabilitacji, a także ocenę efektów terapii. Do obowiązków wychowawcy należał także kontakt z rodzicami lub opiekunami prawnymi wychowanków oraz zdawanie relacji Radzie Programowej z procesu rehabilitacji i oceny okresowej wychowanków.

6.4. Rehabilitacja, prowadzona w WTZ, w roku sprawozdawczym odbywała się głównie poprzez terapię zajęciową, prowadzoną w 8 pracowniach terapeutycznych:

- 6.4.1. artystycznej,
- 6.4.2. florystycznej,
- 6.4.3. gospodarstwa domowego,
- 6.4.4. działań twórczych,
- 6.4.5. krawiecko-hafciarskiej,
- 6.4.6. techniczno-ceramicznej,
- 6.4.7. gospodarczej,
- 6.4.8. rozwoju osobistego i zawodowego.

6.5. Formy terapii zajęciowej stosowane w Warsztatach Terapii Zajęciowej:

- 6.5.1. grupowa - polegająca na wykonywaniu różnych, bądź tych samych zadań przez kilka osób (najczęściej uczestników przebywających w danej pracowni); grupy były tworzone celowo lub powstawały samorzutnie na zasadzie zainteresowań uczestników, lub konieczności dołączenia do grupy w związku z nieobecnością któregoś z terapeutów;

6.5.2. zbiorowa - wszyscy uczestnicy wykonują jednocześnie tę samą pracę, chociaż pracują we właściwym dla nich tempie lub biorą udział w tym samym rodzaju terapii, prowadzonej jedną metodą za pomocą tej samej techniki i użyciu tych samych narzędzi; najczęściej były to: społeczności, wyjazdy i wycieczki, imprezy i spotkania z zakresu integracji społecznej;

6.5.3. indywidualna – uczestnik wykonuje zadania specjalnie dla niego przeznaczone/przygotowane, dobrane tak, aby korygowały jego zaburzone sfery w sposób indywidualny.

6.6. Rodzaje terapii zajęciowej prowadzonej w WTZ w Krośnie Odrzańskim:

6.6.1. ergoterapia – terapia pracą, terapia poprzez zajęcia manualne;

6.6.2. socjoterapia – terapia zaburzeń zachowania i zaburzeń emocjonalnych w toku spotkań grupowych, towarzyskich;

6.6.3. arteterapia – terapia sztuką, kontakt bierny lub czynny ze sztuką i kulturą.

6.7. Metody terapii zajęciowej stosowane w WTZ w ramach ergoterapii:

6.7.1. bukieciarstwo, florystyka;

6.7.2. zielarstwo,

6.7.3. ogrodnictwo,

6.7.4. hafciarstwo,

6.7.5. krawiectwo,

6.7.6. tkactwo,

6.7.7. dziewiarstwo,

6.7.8. stolarstwo,

6.7.9. ceramika,

6.7.10. gastronomia,

6.7.11. prace porządkowe.

6.8. Metody terapii zajęciowej stosowane w WTZ w ramach socjoterapii:

6.8.1. ludoterapia/zabawoterapia,

6.8.2. terapia ruchem,

6.8.3. trening umiejętności społecznych,

6.8.4. trening w zakresie czynności życia codziennego,

6.8.5. trening ekonomiczny,

6.8.6. rekreacja,

6.8.7. relaksacja,

6.8.8. integracja,

6.8.9. silwoterapia,

- 6.8.10. metody dydaktyczne,
- 6.8.11. metody behawioralne,
- 6.8.12. profilaktyka uzależnień,
- 6.8.13. profilaktyka zdrowotna.

6.9. Metody terapii zajęciowej stosowane w WTZ w ramach arteterapii:

- 6.9.1. rysunek,
- 6.9.2. papieroplastyka,
- 6.9.3. malarstwo,
- 6.9.4. rzeźba,
- 6.9.5. sztuki użytkowe,
- 6.9.6. zdobnictwo i dekoratorstwo,
- 6.9.7. muzykoterapia,
- 6.9.8. teatroterapia,
- 6.9.9. biblioterapia,
- 6.9.10. filmoterapia,
- 6.9.11. esteterapia.

6.10. Metody terapii prowadzonej w WTZ, realizowane były w roku sprawozdawczym za pomocą wybranych przez kadre merytoryczną **technik terapii**, przy użyciu dostępnych **narzędzi**, zgodnie z Indywidualnymi Programami Rehabilitacji.

6.11. Realizacja planów terapii w poszczególnych pracowniach w okresie sprawozdawczym:

6.11.1. **Pracownia artystyczna**, w której realizowana jest zarówno arteterapia, socjoterapia jak i ergoterapia. W tej pracowni uczestnicy spotykają się ze sztuką w wymiarze praktycznym, tworząc rzeczy użytkowe, często z odzyskiwanych materiałów.

W ramach **arteterapii** zrealizowano:

- *zdobnictwo i dekoratorstwo* – naklejanie diamencików na kanwie drukowanej, ozdabianie desek i innych elementów drewnianych różnymi technikami, w tym malowanie pędzlami i tapowanie gąbką rozwijania kreatywności i poczucia estetyki;
- *malarstwo* - malowanie pędzlem po numerkach, na gotowych płótnach z nadrukiem (ćwiczenie rozpoznawania kolorów i cyfr, precyzyjnego posługiwania się pędzelkiem, cierpliwości, dokładności i staranności);

- *papieroplastykę* – tworzenie precyzyjnych prac z papieru takich jak: zwijanie różyczek i kulek z papieru czy wycinanie konfetti, w celu rozwijania zdolności manualnych,
- *biblioterapię* - słuchanie słuchowisk, wspólne czytanie książek w celu ćwiczenia czytania ze zrozumieniem i ćwiczenia pamięci.

W ramach **socjoterapii** zastosowano:

- *silwoterapię* – kontakt z przyrodą, spacerzy z dala od ruchu ulicznego, celem wyciszenia, odprężenia, rozładowania napięć i zrelaksowania, a tym samym poprawienia stanu psychicznego i fizycznego uczestników;
- *rekreację* – gry i zabawy zespołowe oraz indywidualne (układanie puzzli, gry planszowe), wspólne spacerzy po mieście i wyjazdy służące wyrabianiu orientacji w terenie, umiejętności zachowania się w miejscach publicznych;
- *metody dydaktyczne* - asymilacja wiedzy (pogadanki, dyskusje), w celu modelowania zachowań społecznie akceptowanych, a także ćwiczenia umysłu poprzez rozwiązywanie łamigłówek logicznych i krzyżówek;

W ramach **ergoterapii** w roku sprawozdawczym zrealizowano:

- *dziewiarstwo i tkactwo* – tworzenie gobelinów, szydełkowanie, robótki ręczne na drutach, pętelkowanie i kształtowanie pomponów (wprowadzone techniki służyły głównie rozwijaniu sprawności manualnych uczestników, ćwiczeniu dokładności, estetyki wykonania prac, cierpliwości i wytrwałości w wykonywaniu zadania do końca);
- *stolarstwo* – szlifowanie ręczne papierem ściernym gotowych elementów drewnianych, celem uzyskania poprawy sprawności manualnej uczestników i dokładności w wykonywaniu pracy.

Ponadto, w roku sprawozdawczym, w ramach zajęć w pracowni artystycznej, uczestnicy ćwiczyli techniki szkolne: pisanie po śladzie, odwzorowywanie, liczenie, w celu poprawy koordynacji wzrokowo-ruchowej, sprawności manualnej i graficznej oraz pamięci logicznej i mechanicznej.

6.11.2. **Pracownia florystyczna**, której podstawowym zadaniem jest przygotowanie do pracy florysty, dekoratora wnętrz. W pracowni florystycznej uczestnicy korzystają także z innych metod naturoterapeutycznych przynoszących wymierny skutek w terapii osób z niepełnosprawnościami. Należą do nich: sylwoterapia (drzewolecznictwo) i hortiterapia (ogrodoterapia).

W ramach rehabilitacji uczestników w tej pracowni, w roku sprawozdawczym:

- zrealizowano program oddziaływań terapeutycznych, związanych z rozbudzeniem poczucia piękna w otaczającym środowisku,
- ćwiczone sprawność manualną i poczucie estetyki poprzez naukę prawidłowego wiązania kokardek, estetyczne pakowanie prezentów, wykonywanie wianków z winobluszczu i okazjonalnych kompozycji florystycznych (Wielkanoc, Wszystkich Świętych, Boże Narodzenie) oraz palm Wielkanocnych,
- dbałość o materiały i narzędzia poprzez ćwiczenie prawidłowego posługiwania się i przechowywania narzędzi (przestrzeganie przepisów BHP podczas pracy narzędziami, naukę dbania o czystość sekatorów i pistoletów do kleju na gorąco) oraz umiejętnego wykorzystania zebranych surowców naturalnych i innych materiałów (np. malowanie szyszek, szlifowanie patyczków, suszenie darów natury, wykorzystanie słoików do wykonania lampionów itp.),
- zrealizowano naukę posługiwania się sprzętem ogrodniczym (sekator, grabie) poprzez przycinanie roślin, grabienie i utrzymywanie porządku na skwerze przy budynku WTZ.

W ramach socjoterapii zastosowano:

- rekreację - wspólne wyjazdy, gry i zabawy indywidualne oraz grupowe,
- pogadanki - celem utrwalania prawidłowych zachowań ,
- silwoterapię – kontakt z przyrodą, spacer, celem uwarżliwiania uczestników na piękno przyrody.

W ramach rehabilitacji społecznej, przy współpracy z innymi pracowniami, zostały zorganizowane kiermasze prac z okazji Niedzieli Palmowej, Wielkanocy, Dnia Wszystkich Świętych, Bożego Narodzenia, a także podczas imprez gminnych i powiatowych (Turniej Rycerski, Jarmark Bożonarodzeniowy, Dożynki Gminne i Powiatowe).

W ramach pracowni florystycznej uczestnicy wzięli udział w konkursie organizowanym przez PFRON pt. "Sztuka Osób Niepełnosprawnych", wykonując zdjęcie w kategorii – fotografia, a także w E-Olimpiadzie Rękodzieła Artystyczno-Użytkowego i wykonali leśny wianek.

6.11.3. Pracownia gospodarstwa domowego, w której uczestnicy uczą się samodzielnego przygotowywania posiłków, obsługi sprzętów gospodarstwa domowego, zasad zdrowego odżywiania, a przede wszystkim realizują się kulinarnie i przygotowują do pracy w zawodzie kucharza/pomocy kucharza.

Głównymi celami pracowni gospodarstwa domowego, w roku sprawozdawczym, było przede wszystkim usamodzielnienie uczestników, podtrzymywanie i doskonalenie umiejętności wykonywania czynności przydatnych w życiu codziennym takich jak: przygotowywanie prostych posiłków, parzenie kawy i herbaty, układanie jadłospisów, wybór i zakup produktów spożywczych. Ponadto wyrobienie w uczestnikach umiejętności pracy w zespole oraz nawyku zwracania większej uwagi na produkty lepszej jakości (zwracanie uwagi na skład produktów i ich pochodzenie), a także wdrożenie zasad higieny w kontakcie z produktami żywnościowymi, wyrobienie poczucia estetyki, ćwiczenie dokładności, wzmocnienie więzi między uczestnikami i dbanie o dobre relacje pionowe i poziome.

Uczestnicy w ramach pracowni gospodarstwa domowego, w zależności od swoich możliwości psychofizycznych:

- uczyli się przygotowywać proste posiłki, zdrowe i lekkostrawne potrawy, dania mączne (pierogi, kluski śląskie), dania z ziemniaków, ciasta, desery, które wspólnie spożywali;
- wspólnie tworzyli jadłospis oraz listy zakupów;
- uczyli się pasteryzacji przetworów;
- zostali zapoznani z zasadami i z piramidą zdrowego odżywiania;
- poznali zasady prawidłowego przechowywania żywności oraz skrupulatnie pilnowali dat ważności produktów spożywczych będących na stanie pracowni;
- ćwiczyli swoją sprawność manualną między innymi poprzez wykonywanie takich czynności jak obieranie, krojenie, tarkowanie i smarowanie pieczywa;
- uczyli się parzyć kawę i herbatę;
- kształtowali nawyk zakładania fartucha, rękawiczek oraz dokładnego mycia rąk przed przygotowaniem posiłku, mycia naczyń i wycierania stołów;
- dbali o estetykę nakrywania do stołu,

- doskonalili umiejętność posługiwania się sztuczcami;
- uczyli się gospodarności;
- dokonywali zakupów w sklepie spożywczym oraz uczyli się odpowiednich zachowań konsumenckich;
- uczyli się w bezpieczny sposób obsługiwać sprzęty AGD oraz narzędzia, będące na wyposażeniu pracowni;
- uczyli się również utrzymywać porządek na stanowisku pracy;
- kształtowali cechy niezbędne w pracy takie jak punktualność, odpowiedzialność, cierpliwość oraz współpracy w grupie.

Pracownia była odpowiedzialna za przygotowanie poczęstunków z okazji:

- tłustego czwartku,
- Dnia Kobiet,
- Dnia Chłopaka,
- wieczoru filmowego w WTZ,
- śniadania wielkanocnego w WTZ – wspólne przygotowanie potraw wielkanocnych (podtrzymywanie tradycji, nauka przygotowywania potraw wielkanocnych),
- Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnością oraz Dnia Pracownika Socjalnego,
- Jarmarku Bożonarodzeniowego – przygotowanie potraw bożonarodzeniowych i ich sprzedaż,
- spotkania opłatkowego w WTZ - wspólne przygotowanie potraw wigilijnych (podtrzymywanie tradycji, nauka przygotowywania potraw wigilijnych).

W ramach tej pracowni, uczestnicy wzięli udział w „E-Olimpiadzie Rękodzieła Artystyczno - Użytkowego” w kategorii Gastronomia i przygotowali ciasto z motywem leśnym.

6.11.4. Pracownia działań twórczych, w której uczestnicy spełniają się artystycznie, a jednocześnie ćwiczą umiejętność autoprezentacji, budują poczucie własnej wartości i podnoszą samoocenę, co pomaga im w rozwoju zawodowym, rozmowach z pracodawcami i podjęciu zatrudnienia.

Pracownia w 2023 roku swym działaniem obejmowała rehabilitację społeczną i zawodową oraz terapię pedagogiczną.

W ramach **rehabilitacji społecznej** w roku sprawozdawczym pracowano nad:

- wzmacnianiem mocnych stron uczestników i rozwijaniem zasobów poprzez zajęcia filmowe, muzyczne, pedagogiczne oraz nad utrzymaniem zdobytych umiejętności i umiejętnością korzystania z nich,
- kształtowaniem umiejętności współpracy i pracy w grupie, w parze oraz nad przestrzeganiem zasad współżycia społecznego,
- kształtowaniem nawyków higienicznych,
- osiąganiem równowagi emocjonalnej poprzez zajęcia muzykoterapeutyczne, relaksacje, rozmowy terapeutyczne, pogadanki, śpiewanie, muzykowanie na instrumentach,
- stymulowaniem zainteresowań poznawczych i kulturalnych poprzez wykorzystanie dostępnych środków,
- aktywnym uczestnictwem w wydarzeniach organizowanych przez gminę i inne placówki,
- kształtowaniem kompetencji społeczno-emocjonalnych.

W ramach **rehabilitacji zawodowej** pracowano nad:

- dyscypliną pracy, punktualnością i obowiązkowością, przestrzeganiem zasad panujących w placówce i pracowni;
- kształtowaniem i podtrzymywaniem umiejętności dbałości o materiały i narzędzia oraz nawyków sprzątanania po pracy i respektowania przestrzeni pracy innych osób,
- przestrzeganiem zasad BHP,
- dokładnością, wytrwałością i jakością wykonywanej pracy,
- nauką czytania i korzystania z instrukcji, schematów i map,
- nabywaniem nowych umiejętności i rozwijanie już zdobytych.

W ramach **terapii pedagogicznej** pracowano nad:

- rozwijaniem funkcji poznawczych i językowych: postrzegania, różnicowania, koncentracji, uwagi za pomocą ćwiczeń umysłowych, logicznych, zabaw pedagogicznych, słuchowisk, rozmów tematycznych,
- koordynacją wzrokowo-ruchową oraz słuchowo-ruchową,
- poprawą jakości pisma poprzez ćwiczenia grafomotoryczne,
- zachowaniem poprzez zajęcia i pogadanki wychowawcze,

- poprawą umiejętności czytania, wypowiedzania się i zapamiętywania poprzez pracę z tekstem – nauka ról na pamięć, ćwiczenia dykcyjne i intonacyjne, ćwiczenia czytania na głos.

Podjęte działania:

- zorganizowanie wspólnego śpiewania przy akompaniamencie gitary podczas spotkania pt. „Jesienny chillout” oraz Andrzejek,
- projekcja przedstawień teatralnych (Teatr Telewizji),
- zorganizowanie zajęć grupowych ze stresu – rozpoznawanie sytuacji stresowych, sposoby radzenia sobie ze stresem,
- stworzenie scenariusza i nagranie filmu „To nie ja!” – zdobycie III miejsca na Ogólnopolskim Festiwalu Filmowym „FilmON” w Krakowie,
- wyjazdy do Zielonej Góry z grupą – kształtowanie umiejętności społecznych, nauka korzystania z komunikacji,
- wyjazdy z uczestnikami na grzyby – nauka rozpoznawania grzybów, zachowania się w lesie i kształtowanie orientacji w terenie,
- filmoterapia, biblioterapia,
- dekoracja okolicznościowa korytarza i świetlicy,
- wykonywanie prac na kiermasz i udział w kiermaszach,
- stworzenie tablicy informacyjnej na korytarzu,
- zapoznanie się z techniką wizualno-słuchową redukcji stresu ASMR,
- przygotowanie uczestniczki do E-Olimpiady Rękodziela Artystyczno - Użytkowego w Międzyrzeczu.

6.11.5. **Pracownia krawiecko-hafciarska**, w której uczestnicy realizują założenia ergoterapii, czyli terapii pracą, czerpiąc jednocześnie dużo przyjemności z jej efektów. Szyją ręcznie i maszynowo, haftują, poznają materiały krawieckie, tworzą przedmioty użytkowe i dekoracyjne. Ważną częścią realizowanych zadań jest zabawkarstwo krawieckie. W tej pracowni, uczestnicy przygotowują się do wykonywania zawodów krawieckich.

W roku sprawozdawczym, w ramach ergoterapii, uczestnicy:

- utrwalali znajomość podstawowych przepisów BHP (bezpieczne użytkowanie przyborów krawieckich, maszyn do szycia oraz innych sprzętów w pracowni);
- doskonalili umiejętność obsługi wieloczynnościowej maszyny do szycia ćwicząc:

- włączanie i wyłączanie,
- zakładanie nici,
- dobór i ustawienie odpowiedniego ściegu do wykonywanej pracy,
- zmianę igły i stopki,
- konserwację;
- szyli ręcznie ściegiem przed igłą i ściegiem za igłą,
- szyli ręcznie i maszynowo zabawki i przytulanki z tkanin o różnej fakturze i grubości,
- szyli maszynowo rzeczy użytkowe, m.in.:
 - portfeliki,
 - poduszki,
 - torby,
 - worki na kaptcie,
 - fartuszki ochronne,
 - maty wężowe dla psów,
 - ozdoby okolicznościowe;
- szyli maszynowo patchwork,
- naszywali maszynowo aplikacje,
- reperowali i przerabiali odzież,
- szydełkowali stosując:
 - łańcuszek,
 - słupek,
 - półsłupek;
- prasowali w sposób bezpieczny dla siebie i tkaniny,
- haftowali, na tkaninie oraz kanwie drukowanej, stosując:
 - haft przed igłą,
 - haft krzyżkowy;
- filcowali metodą na sucho różne aplikacje,
- filcowali metodą na mokro kulki i wałeczki,
- wykonywali prace konkursowe zdobywając I miejsce w „ E-Olimpiada Rękodzieła Artystyczno-Użytkowego 2023”, praca – obrazek pt. ”Leśne zwierzątko”, kategoria – krawiectwo, metodą haft płaski po wzorze na tkaninie.

W ramach socjoterapii stosowano:

- metody dydaktyczne – asymilację wiedzy poprzez pogadanki i dyskusje na temat:
 - higieny osobistej,
 - zdrowia,
 - dostosowania ubioru do pogody i okoliczności,
 - organizowania czasu wolnego.
- trening komunikacji alternatywnej (podjęto próby wdrożenia):
 - język migowy (zwroty grzecznościowe),
 - program „Mówik”;
- trening z zakresu czynności życia codziennego, poprzez trening higieny osobistej (z wybranymi osobami):
 - codzienny prysznic,
 - trening ruchowy,
 - spacer po okolicy;
- trening umiejętności spędzenia czasu wolnego m.in.:
 - wyjścia do pizzerii i kawiarni,
 - spacery.

W ramach tej pracowni, w roku sprawozdawczym, kształtowano następujące kompetencje zawodowe:

- punktualność,
- systematyczność,
- odpowiedzialność za powierzone narzędzia i materiały,
- nawyk porządkowania miejsca pracy.

6.11.6. Pracownia techniczno-ceramiczna, w której powstają przeróżne rzeczy zaczynając od przedmiotów codziennego użytku po rzeźby, a nawet zabawki. Dzięki zajęciom w tej pracowni uczestnicy uczą się cierpliwości, wytrwałości, wzmacniają zdolności manualne oraz ćwiczą koordynację wzrokowo-ruchową.

W roku sprawozdawczym rehabilitacja w pracowni techniczno-ceramicznej odbywała się w ramach ergoterapii, arteterapii oraz socjoterapii. W założonych zakresach zrealizowano:

- wykonanie zaplanowanych prac dekoracyjnych i użytkowych (misy, patery, anioły),

- tworzenie zleconych prac użytkowych okolicznościowych, takich jak cukierniczki, świeczniki i kominki na olejki eteryczne,
- utrwalanie podstawy samodzielnej pracy z gliną, metody tworzenia form przestrzennych, sposoby łączenia elementów, zasady suszenia, korygowanie i sposoby naprawcze w procesie twórczym,
- próbne rzeźbienie postaci ludzkich w uproszczonej awangardowej wersji,
- wprowadzenie nowych materiałów do pracy, w postaci gliny o innej niż dotychczas ziarnistości i kolorze oraz specjalistycznych narzędzi do obróbki masy plastycznej,
- zastosowanie gotowych form gipsowych do tworzenia ozdób świątecznych, dekoracji ściennych, pater,
- kontynuację nauki malowania ceramiki szkliwami niskotopliwymi i specjalistycznymi angobami z użyciem specjalistycznych pędzli i gąbek,
- udział w e-olimpiadzie rękodzieła artystyczno-użytkowego w Międzyrzeczu - temat: „Leśne zwierzątko” oraz konkursie PFRON temat: - „Życie jest podróżą”,
- wykonanie pater i misek jako podstawy świątecznych stroików oraz anioły stojące i wiszące z przeznaczeniem na sprzedaż kiermaszową, w ramach współpracy z innymi pracowniami,
- program oddziaływań terapeutycznych związanych z rozbudzaniem poczucia estetyki, wrażliwości na sztukę (szczególnie rękodzieło), wytrwałości, cierpliwości i skupienia na wykonywanym zadaniu poprzez pracę z gliną i tworzenie kompletnych prac ceramicznych,
- szereg czynności manualnych mających wpływ na poprawę motoryki małej,
- kontynuację założeń związanych z kształtowaniem postaw zawodowych (punktualność, rzetelność, dokładność i estetyka wykonanej pracy).

6.11.7. **Pracownia gospodarcza**, dzięki której uczestnicy mogą trenować czynności zwyczajne, ale niezbędne w codziennym życiu. Sprzątają pomieszczenia, w których pracują oraz przestrzeń wspólną, piorą i prasują. Dbają również o czystość wokół budynku, porządkują kwiatowe klomby przed wejściem. Pracując wspólnie nawiązują i pogłębiają wzajemne relacje, uczą się asertywności i rozwiązywania konfliktów. Ergoterapia, prowadzona w tej pracowni, nie tylko doskonale usamodzielnia uczestników w życiu codziennym

ale także przygotowuje do wyjścia na rynek pracy. Efektem działań realizowanych w ramach pracowni gospodarczej, jest podjęcie zatrudnienia polegającego na sprzątaniu i porządkowaniu terenów zielonych, kolejnej naszej uczestniczki.

W roku sprawozdawczym, poprzez ergoterapię, w ramach rehabilitacji zawodowej, zrealizowano:

- utrwalanie nawyków utrzymania czystości w swoim otoczeniu,
- naukę zmiatania i mycia podłogi,
- naukę wycierania kurzu z mebli,
- utrwalanie umiejętności w obsłudze sprzętu gospodarstwa domowego tj. odkurzacz, pralka,
- utrwalanie oraz naukę nowych nazw środków piorących i czyszczących oraz ich odpowiedniego dozowania,
- utrwalanie nawyków utrzymania w czystości narzędzi pracy (miotel, szufelek, mopów i wiader),
- naukę systematyczności w uzupełnianiu mydła, papieru toaletowego, ręczników papierowych i płynu do dezynfekcji,
- kontynuację nauki porządkowania łazienek (gruntowne mycie sanitariatów, armatury, luster, dozowników na mydło, drzwi i framug; dezynfekcja baterii umywalkowych i prysznicowych, uchwytów przy toaletach i prysznicach oraz klamek),
- kontynuację nauki mycia korytarzy i sprzątania klatek schodowych,
- kontynuację nauki czyszczenia na mokro i sucho balustrad oraz ich odkażania,
- kontynuację nauki czyszczenia na mokro i sucho parapetów i kaloryferów, usuwania kurzu z tablic informacyjnych, skrzynek hydrantowych i gaśnic, omiatania pajęczyn,
- kontynuację nauki posługiwania się przemysłowym odkurzaczem piorącym (pranie dywanów, krzeseł, sof, tapicerki samochodowej),
- kontynuację nauki segregacji śmieci,
- utrwalanie umiejętności dezynfekcji stołów i krzeseł,
- nauka sprzątania pomieszczeń biurowych,
- naukę porządkowania terenów zielonych, grabienia liści, odśnieżania, zmiatania na zewnątrz.

W zakresie rehabilitacji społecznej zrealizowano:

- treningi umiejętności społecznych,
- pogadanki na temat dbania o higienę osobistą i dostosowania ubioru do pogody i okoliczności,
- zajęcia grupowe, podczas których uczestnicy uczyli się umiejętności słuchania, reagowania na wypowiedzi innych, zadawania pytań oraz poznania własnych stylów komunikacji.

6.11.8. **Pracownia rozwoju osobistego i zawodowego**, w ramach której uczestnicy WTZ korzystają z technik pomagających w preorientacji zawodowej, takich jak pisanie listów motywacyjnych i podań o pracę oraz innych pism urzędowych. Szukają ofert pracy i poznają okoliczne przedsiębiorstwa, podmioty oraz zakłady pracy. Poznają siebie i szukają swojej roli pracownika na lokalnym rynku pracy.

W roku sprawozdawczym:

- kontynuowano założenia związane z kształtowaniem postaw zawodowych i społecznych (organizacja warsztatu pracy, przestrzeganie zasad BHP, planowanie pracy, dokładność wykonywanych zadań, współpraca z innymi uczestnikami, dbałość o narzędzia i materiały, podnoszenie zdolności zapamiętywania i wykonywania poleceń),
- zostały zrealizowane zajęcia z podnoszenia kompetencji zawodowych: pomoc w określeniu mocnych i słabych stron, umiejętności, zainteresowań, pomoc w określeniu profilu zawodowego;
- uczestnicy zapoznali się z nowymi zawodami,
- kontynuowano wyrabianie w uczestnikach gotowości do wejścia na rynek pracy i przełamywania lęków przed zmianą,
- konfrontowano zasoby i preferencje uczestników z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców.

W ramach **rehabilitacji zawodowej**, uczestnicy:

- przeglądali i analizowali oferty pracy zamieszczone w Internecie i innych massmediach. W ramach zajęć omawiano znalezione ogłoszenia pod względem kwalifikacji, jakie trzeba posiadać do wykonywania pracy na danym stanowisku, dokumentów jakie trzeba przedłożyć pracodawcy, charakterystyki zawodu itp.,
- tworzyli dokumenty aplikacyjne,

- rozwiązywali i analizowali testy: osobowości, kompetencji zawodowych, zainteresowań,
- ćwiczyli autoprezentację,
- 23 osoby brały udział w warsztatach z aktywizacji zawodowej i zdobywali umiejętności w zawodach: pomoc kucharza, kosmetyczka, fotograf;
- 6 osób uczestniczyło w TARGACH PRACY organizowanych w Centrum Integracji Społecznej w Zielonej Górze,
- kilka osób zapoznało się z zawodem florysty bezpośrednio u potencjalnego pracodawcy, właścicielki „Kwiaciarni Stenia”,
- osoby przygotowujące się do wyjścia na rynek pracy, zarejestrowały się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby poszukujące pracy.

Podjęte działania w roku sprawozdawczym, doprowadziły do wyjścia na otwarty rynek pracy kolejnej uczestniczki WTZ. Uczestniczka podjęła zatrudnienie na ½ etatu w firmie IMPEL, na stanowisku osoby sprzątającej plac wokół budynków wojskowych, na terenie jednostki wojskowej.

6.12. Rehabilitacja fizyczna:

Rehabilitacja fizyczna prowadzona była od czerwca 2023 roku. Z zajęć rehabilitacji ruchowej korzystało 40 uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej, według ułożonego planu zajęć. Częstotliwość udziału w zajęciach wynosiła od 1 do 3 razy w tygodniu, w zależności od potrzeb poszczególnych uczestników, ale i także od stopnia ich zaangażowania.

W ramach terapii ruchowej w tym okresie prowadzono zajęcia z zakresu:

- motoryki dużej, tj.:
 - poprawy ogólnej sprawności ruchowej,
 - normalizacji napięcia mięśniowego,
 - eliminacji przykurczów i napięć,
 - ćwiczenia ogólnorozwojowe,
 - ćwiczenia rozwijające mięśnie górnych i dolnych partii ciała,
 - ćwiczenia poprawiające koordynację i równowagę ruchową,
 - ćwiczenia czynne i czynno-bierne, czynne z oporem, siłowe,
 - trening stacyjny na przyrządach w sali gimnastycznej: rower, stepper, bieżnia, wioślarz, orbitrek, rotor, ciężarki, ławeczka,
 - masaż szwedzki, powięziowy, limfatyczny,

- wyjścia do parku i ćwiczenia na sprzętach zewnętrznych w nim zamontowanych,
 - gry sportowe: Boccia, tenis stołowy, kręgle, Dart- lotki;
- Ćwiczenia prowadzone były indywidualnie i grupowo z wykorzystaniem piłek, łasek rehabilitacyjnych, trenerów, i wielu innych przydatnych przyrządów wspomagających rehabilitację.
- motoryki małej, tj.;
 - poprawa koordynacji wzrokowo-ruchowej, wzmocnienie mięśni kończyn górnych,
 - ćwiczenia rotacji dłoni,
 - układanki konstrukcyjne o różnej skali trudności,
 - ćwiczenie chwytania i szybkości reakcji,
 - rozgrywki w Darta,
 - ćwiczenie chwytania i odrzucania;
 - wydolności oddechowej, tj.;
 - ćwiczenia wysiłkowe: wioślarz, bieżnia, stepper, rower, orbitrek,
 - ćwiczenia siły wydechu;
 - organizacji czasu wolnego, tj.;
 - relaksacja,
 - wspólne spaceru,
 - gry i zabawy zręcznościowe.

Dzięki korzystaniu z terapii ruchowej uczestnicy wzmocnili muskulaturę, poprawili refleks i kondycję fizyczną, co ułatwia im funkcjonowanie także poza Warsztatami Terapii Zajęciowej.

6.13. Uczestnicy mogli także skorzystać z **pomocy psychologicznej**.

Psycholog, w ramach swojej pracy w WTZ, realizowała następujące działania:

- sporządzanie opinii na prośbę uczestników oraz według potrzeb,
- sporządzanie ocen kompleksowych dla uczestników,
- prowadzenie spotkań społeczności terapeutycznej WTZ,
- udział w Radach Programowych oraz sporządzanie protokołów ze spotkań Rady Programowej WTZ,
- zapoznanie się z dokumentacją dostarczoną przez uczestników WTZ,
- rozmowy indywidualne oraz grupowe z uczestnikami,

- rozwiązywanie konfliktów między uczestnikami, przez prowadzenie mediacji oraz konfrontacji,
- rozmowy z wychowawcami na temat wychowanków,
- udział w szkoleniach organizowanych przez WTZ,
- wspólne wyjścia uczestników wraz terapeutami poza teren WTZ,
- obserwacja uczestników w różnych sytuacjach życia codziennego,
- udział w szkoleniu stacjonarnym realizowanym w WTZ,
- prowadzenie spotkań tematycznych dla uczestników,
- gry i zabawy stolikowe z uczestnikami,
- rozmowy w pracowniach z podopiecznymi.

6.14. Praca socjalna i trening ekonomiczny, realizowane przez pracownika socjalnego.

W roku sprawozdawczym, pracownik socjalny realizowała pracę socjalną i prowadziła trening ekonomiczny z uczestnikami WTZ. Do zadań pracownika socjalnego należała praca w środowisku i poszukiwanie osób z niepełnosprawnościami ze wskazaniem do terapii zajęciowej, potrzebujących wsparcia ze strony placówki pobytu dziennego, jaką są warsztaty terapii zajęciowej. W ramach tego zadania, pracownik socjalny, zatrudniona w WTZ w Krośnie Odrzańskim, odbyła wiele spotkań z potencjalnymi kandydatami na uczestników WTZ i ich rodzinami, przedstawiając rolę i zadania placówki oraz korzyści płynące z uczestnictwa w terapii. W roku sprawozdawczym, kandydatów do WTZ poszukiwała na terenie: Krosna Odrzańskiego, Bobrowic, Bytnicy.

Prowadzona praca socjalna obejmowała kształtowanie umiejętności społecznych uczestników poprzez treningi społeczne. Duży nacisk położono na uspołecznienie obejmujące m.in. takie zakresy jak: samodzielność w czynnościach życia codziennego, podejmowaniu decyzji, dokonywaniu wyborów, odpowiedzialność za podjęte działania i decyzje, rozwój umiejętności komunikacyjnych i kontaktów interpersonalnych, nauka korzystania z komunikacji miejskiej oraz instytucji użyteczności publicznej takich jak: bank, lekarz rodzinny, lekarz specjalista, market, bazar, salon fryzjerski, pracownia protetyczna.

W minionym roku, praca socjalna obejmowała także działania związane z profilaktyką zdrowotną. Było to wsparcie ze strony pracownika socjalnego w umawianiu na wizyty do lekarza rodzinnego, jak i do lekarza ginekologa oraz wsparcie podczas wizyt w gabinecie lekarskim. Jednym z elementów profilaktyki zdrowotnej był również temat prawidłowej pielęgnacji ciała, higieny osobistej

(higiena skóry, higiena intymna, włosów, paznokci, jamy ustnej), jej zasad i podstawowych nawyków, mających na celu zachowanie zdrowia fizycznego i psychicznego.

Przy wsparciu pracownika socjalnego, uczestnicy kontynuowali naukę demokracji i samorządności. Po wybraniu nowego samorządu, pracownik socjalny wspierała samorząd WTZ. Pomagała w ustalaniu i realizowaniu wydatków z zebranych środków, zgodnie z założonymi celami. Dużego wsparcia wymagał jak zawsze skarbnik, ponieważ to na nim spoczywało rozeznanie się w prowadzeniu karty składek, przyjmowaniu wpłat i wpisywanie wpłat na kartę składek, a także przygotowywanie miesięcznych informacji o ewentualnych niezapłaconych składkach przez niektórych uczestników.

Pracownik socjalny udzielała także pomocy i wsparcia w nabywaniu kompetencji zawodowych takich jak: sumienność, punktualność, pamiętanie o usprawiedliwianiu nieobecności na czas, pisanie usprawiedliwień, dbanie o odpowiedzialne wypełnianie obowiązków dyżurnego, przestrzeganie dyscypliny pracy i obowiązującego regulaminu WTZ.

Do zadań pracownika socjalnego należało również naliczanie i wpłata treningu ekonomicznego na książeczki oszczędnościowe i rachunki oszczędnościowe uczestników w banku. Następnie zewidencjonowanie wpłaconego treningu ekonomicznego na indywidualnych kartach treningu. Na początku roku Rada Programowa ustaliła wysokość treningu w kwocie 80,00 zł miesięcznie dla każdego uczestnika i w ramach tej kwoty uczestnicy mogli dokonywać wypłat w banku i realizować zaplanowane zakupy oraz płacić za umówione usługi, czego potwierdzeniem jest dołączony do karty treningu paragon lub faktura podpisane przez uczestnika.

Początek roku był czasem planowania wydatków. Każdy z uczestników, przy wsparciu pracownika socjalnego, zaplanował wydatki na cały rok, co zostało ujęte w Indywidualnych Programach Rehabilitacji.

W ramach treningu ekonomicznego uczestnicy uczyli się:

- wartości pieniądza,
- planowania wydatków,
- gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi,
- dokonywania wypłat z książeczek i rachunków oszczędnościowych,
- dokonywania samodzielnych wyborów i samodzielnego podejmowania decyzji,

- dokonywania zakupów przez Internet,
- dokonywania prostych i/lub złożonych zakupów w małych sklepach, drogeriach, na bazarze i marketach,
- korzystanie z usług fryzjera, protetyka, zegarmistrza,
- oszczędzania na konkretny cel,
- korzystania z aplikacji IKO (uczestnicy posiadający rachunki oszczędnościowe).

Nowi uczestnicy, przy wsparciu pracownika socjalnego, zakładali rachunki oszczędnościowe. Posiadacze książeczek dokonywali wymiany tych książeczek na nowe. Uczestnicy posiadający książeczki oszczędnościowe mogli zgłaszać chęć przekształcenia książeczki na rachunek oszczędnościowy, z jednoczesnym uruchomieniem aplikacji IKO, umożliwiającą stały dostęp do informacji o stanie konta.

W ramach prowadzenia treningu ekonomicznego, pracownik socjalny przygotowała i prowadziła karty treningu ekonomicznego uczestników za 2023 rok. Na początku każdego miesiąca wyliczała kwoty i przygotowywała listy wypłat treningu uczestnikom, za poprzedni miesiąc. Pobierała gotówkę z rachunku bieżącego WTZ i wypłacała ją uczestnikom, zgodnie z przygotowaną, sprawdzoną przez główną księgową i zatwierdzoną przez kierownika, listą. Po wypłacie treningu pomagała uczestnikom wpłacić otrzymane środki na książeczkę lub konto oszczędnościowe.

6.15. Rehabilitacja zawodowa.

Warsztaty Terapii Zajęciowej, zgodnie z art. 10 ustawy z 1997 roku *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*, są formą aktywności, wspomagającą proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami. Rehabilitacja zawodowa stanowi integralną część rehabilitacji kompleksowej. W Warsztatach Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, realizacja celów rehabilitacji zawodowej, odbywała się we wszystkich pracowniach przez stosowanie różnorodnych techniki i metod terapii zajęciowej. Możliwości, jakie daje terapia zajęciowa, wykorzystywane były przede wszystkim do prowadzenia tzw. preorientacji zawodowej uczestników WTZ w Krośnie Odrzańskim.

Rehabilitację zawodową, ukierunkowaną bezpośrednio na wychodzenie uczestników WTZ w Krośnie Odrzańskim na rynek pracy w 2023 roku, prowadzono w pracowni rozwoju osobistego i zawodowego. Działania tej pracowni opisuje ppkt 6.11.8 niniejszego sprawozdania. Głównym celem prowadzonych działań było

wprowadzenie osób z niepełnosprawnościami na rynek pracy, zgodnie z ich możliwościami psychofizycznymi, jak również ze zdobytymi wcześniej umiejętnościami, przy uwzględnieniu reorientacji zawodowej.

Uczestnicy brali udział w warsztatach z aktywizacji zawodowej, gdzie dowiedzieli się co to jest rynek pracy, zapoznali się ze specyfiką różnych zawodów, uczyli się technik poszukiwania pracy, poznali prawa pracownika z niepełnosprawnością, tworzyli dokumenty aplikacyjne. Spotkania indywidualne z psychologiem i doradcą zawodowym pomagały im sprecyzować swoje mocne i słabe strony, zainteresowania, zdolności itp. Rehabilitacja zawodowa odbywała się przy współpracy z Urzędem Pracy, pracodawcami i organizacjami pozarządowymi.

Działania podjęte w roku sprawozdawczym:

- aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej,
- wzmacnianie rehabilitacji zawodowej rehabilitacją społeczną,
- rozwijanie umiejętności zawodowych, umożliwiających podjęcie pracy zawodowej lub szkolenia zawodowego,
- stwarzanie osobom z niepełnosprawnością niezdolnym do podjęcia pracy, warunków do pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia,
- współpraca ze środowiskiem lokalnym, wpływanie na mentalność społeczną, budowanie pozytywnego wizerunku osoby z niepełnosprawnością intelektualną, łamanie stereotypów, przełamywanie lęków i uprzedzeń.

Jak wspomniano w ppkt 6.11.8, w wyniku prowadzonej rehabilitacji zawodowej w 2023 roku, jedna osoba z niepełnosprawnością (uczestniczka WTZ w Krośnie Odrzańskim), znalazła zatrudnienie na otwartym rynku pracy. Druga z przygotowanych do wyjścia na rynek pracy osób, nie została dopuszczona do pracy przez lekarza medycyny pracy.

Uczestniczka, która podjęła pracę i została absolwentką WTZ w Krośnie Odrzańskim, nie utraciła kontaktu z placówką, terapeutami i przyjaciółmi, ponieważ została zakwalifikowana do programu „Zajęcia klubowe w WTZ”. Dzięki temu wciąż otrzymuje wsparcie i pomoc w utrzymaniu się na rynku pracy. Możliwość uczestniczenia w zajęciach klubowych daje poczucie bezpieczeństwa i pomaga przełamać lęk przed zmianą. Program ten jest realizowany przez WTZ w Krośnie Odrzańskim od pierwszej jego edycji i cieszy się dużym powodzeniem wśród byłych uczestników Warsztatów.

Postępy w zakresie rehabilitacji zawodowej poczynione przez uczestników WTZ w Krośnie Odrzańskim w roku 2023, przedstawia tabela w ppkt 7.1 niniejszego sprawozdania.

6.16. Cele i zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i integracji, realizowane w 2023 roku

W ramach rehabilitacji społecznej Warsztaty Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, włączały osoby z niepełnosprawnościami we wszystkie przejawy życia społecznego, by mogły być i czuć się użytecznym i w pełni wartościowym członkiem społeczności oraz korzystać ze wszystkich dóbr przez nią wytwarzanych, jak również przyczyniać się do ich pomnażania. Celem tych działań było jak największe usamodzielnienie, wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej, a także wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych. Ponieważ włączenie osób z niepełnosprawnościami w życie społeczne wymaga przygotowania zarówno osób z niepełnosprawnościami, jak i społeczeństwa, które musi chcieć przyjąć te osoby w swoje kręgi na równych prawach, Warsztaty włączały osoby z niepełnosprawnościami w życie społeczne i kulturalne gminy oraz powiatu.

W roku sprawozdawczym, w ramach rehabilitacji społecznej oraz działań integracyjnych, przygotowujących społeczność lokalną na przyjęcie osób z niepełnosprawnościami, uczestnicy WTZ w Krośnie Odrzańskim wzięli udział w następujących przedsięwzięciach:

- Ogólnopolskim VII Festiwalu Filmowym FilmON 2023, w Krakowie, na którym zdobyli trzecie miejsce w kategorii „NAJLEPSZY FILM”,
- akcji na znak solidarności z osobami z Zespołem Downa,
- Wiosennym Festynie Radości zorganizowanym przez Zespół Szkół Specjalnych nr 4 w Krośnie Odrzańskim,
- kilkudniowym kermaszu Wielkanocnym, podczas którego sprzedawali wykonane przez siebie ozdoby świąteczne,
- sprzedaży palm Wielkanocnych w Niedzielę Palmową,
- śniadaniu Wielkanocnym, z udziałem zaproszonych gości,
- święcie miasta „Rybobraniu”,
- Pielgrzymce Osób Chorych i Niepełnosprawnych do Rokitna,
- „Powitaniu lata” - spotkaniu integracyjnym uczestników i ich rodziców/opiekunów, na łowisku Admar w Dąbiu Lubuskim organizowanym przez WTZ w Krośnie Odrzańskim,

- "Biegu Szlakiem Żarskich Uliczek",
- Dożynkach Gminnych w Gostchorzu,
- Dożynkach Powiatowych w Bobrowicach,
- Turnieju Rycerskim organizowanym przez CAK Zamek Krosno Odrzańskie,
- integracyjnym spotkaniu podsumowującym projekt aktywizacji zawodowej w gospodarstwie agroturystycznym w Witaszkowie, na zaproszenie Agroturystyka-Spółdzielnia Socjalna Partner,
- kiermaszach stroików na groby z okazji Święta Wszystkich Świętych,
- spotkaniu z niezwykłym krośnianinem, Panem Krzysztofem Górką, który opowiedział o swoich pasjach do muzyki i tworzenia instrumentów,
- zabawie Andrzejkowej,
- konkursie „Sztuka Osób Niepełnosprawnych” organizowanym przez PFRON,
- „E-Olimpiadzie Rękodzieła Artystyczno-Użytkowego 2023” w Międzyrzeczu, w konkurencji plastycznej, sukces odniosła uczestniczka Natalia Nienart, zdobywając II miejsce, natomiast w konkurencji krawieckiej, I miejsce zdobył nasz uczestnik Mariusz Kaczmarek,
- imprezie miejskiej „Jarmark Bożonarodzeniowy” – dwa stoiska: jedno z ozdobami świątecznymi, drugie ze świątecznymi potrawami;
- spotkaniu opłatkowym w WTZ z udziałem zaproszonych gości,
- wyjściach do restauracji, kawiarni, a nawet McDonalda, przy okazji wyjazdu na basen do Gubina,
- grzybobraniach,
- uroczystościach okazjonalnych z okazji Dnia Kobiet i Dnia Mężczyzny.

W grudniu, w ramach nauki spędzania czasu wolnego, krajoznawstwa, rekreacji, kultywowania tradycji i integracji społecznej, uczestnicy wzięli udział w trzydniowym wyjeździe do Liberca, Pragi i Görlitz. W świątecznej atmosferze, szlakami Bożonarodzeniowych Jarmarków, poznali nowe miejsca. Zwiedzili Pragę i Görlitz, a w Libercu zdobywali wiedzę w Centrum Nauki IQLANDIA.

Postępy w zakresie rehabilitacji społecznej poczynione przez uczestników WTZ w Krośnie Odrzańskim w roku 2023, przedstawiają tabele w punkcie 7.2 i 7.3.

6.17. Zajęcia klubowe

W 2023 roku, w ramach oddzielnego programu, kontynuowane były zajęcia klubowe dla uczestników będących absolwentami WTZ, którzy opuścili placówkę w celu podjęcia zatrudnienia oraz dla osób oczekujących na przyjęcie do WTZ.

Od 1 lutego 2023 roku do 31 stycznia 2024 roku, w WTZ w Krośnie Odrzańskim, realizowana była V edycja programu „Zajęcia klubowe w WTZ” dla 8 absolwentów, finansowanego ze środków PFRON. Zajęcia klubowe dla osób oczekujących na przyjęcie do WTZ nie były prowadzone ze względu na brak osób oczekujących na przyjęcie do WTZ.

Zadanie to realizowane było pozabudżetowo, w ramach oddzielnego programu. Szczegółowe sprawozdanie z realizacji programu „Zajęcia klubowe w WTZ”, stanowi oddzielny dokument, który został złożony w Powiatowym Centrum Pomocy rodzinie w Krośnie Odrzańskim, w dniu 06.02.2024 roku.

6.18. Zastosowane przez zespół terapeutyczny WTZ, metody nagradzania uczestników za zaangażowanie, aktywność i osiągnięcia w realizacji Indywidualnego Programu Rehabilitacji:

- pochwały indywidualne,
- nagrody rzeczowe (w konkursach),
- podniesienie kwoty treningu ekonomicznego,
- wyjazdy (jeśli liczba osób mogąca wziąć udział w wyjeździe była ograniczona).

6.19. Zastosowane przez zespół terapeutyczny WTZ, metody karania uczestników za nieprzestrzeganie Regulaminu WTZ:

- upomnienia słowne terapeutów,
- upomnienia słowne kierownika WTZ,
- obniżenie kwoty treningu ekonomicznego.

7. Efekty i postępy w terapii uczestników:

7.1. W zakresie rehabilitacji zawodowej, postępy w roku sprawozdawczym poczyniło
13 osób.

Rehabilitacja zawodowa			
L.p.	Sfera	Zakres	Liczba uczestników, którzy poczynili postępy
1.	Dojrzałość i umiejętności zawodowe	Dyscyplina pracy i przestrzeganie regulaminu WTZ	2
		Samodzielność	2
2.	Zasoby	Podstawy ekonomii i sprzedaży bezpośredniej	3
3.	Postawa zawodowa	Nabywanie nowych umiejętności	4
		Odpowiedzialność	1
		Dbłość o materiały i narzędzia	2
		Staranność i dokładność	2

7.2. W zakresie rehabilitacji społecznej, postępy w roku sprawozdawczym poczyniło
13 osób.

Rehabilitacja społeczna			
L.p.	Sfera	Zakres	Liczba uczestników, którzy poczynili postępy
1.	Sfera intelektualna	Organizacja czasu wolnego	1
		Zainteresowania poznawcze i kulturalne	2
2.	Sfera społeczna	Tworzenie więzi i przyjaźni	1
		Umiejętność komunikowania się	1
		Umiejętność ponoszenia odpowiedzialności za siebie, mienie i zadania	1
3.	Sfera emocjonalno - motywacyjna	Równowaga emocjonalna	2
		Zaangażowanie w kontaktach społecznych	2
		Motywacja do pracy	1
		Nawiązywanie prawidłowych relacji interpersonalnych	1
		Odporność na frustracje	3
Poczucie własnej wartości	1		
4.	Dojrzałość i umiejętności zawodowe	Dbanie o własne bezpieczeństwo Czystość ciała	1

7.3. W sferze zaradności osobistej i samodzielności, postępy w roku sprawozdawczym poczyniło 7 osób.

Czynności życia codziennego i ogólna zaradność		
L.p.	Zakres	Liczba uczestników, którzy poczynili postępy
1.	Utrzymanie porządku w swoim najbliższym otoczeniu	2
2.	Umiejętność dysponowania pieniędzmi i planowania wydatków	5
3.	Samoobsługa podczas korzystania z toalety	1
4.	Ubiera się stosownie do pogody	1

8. Informacja o decyzjach podjętych przez Radę Programową po ocenie kompleksowej realizacji Indywidualnych Programów Rehabilitacji uczestników

Rada Programowa w 2023 roku dokonała kompleksowej oceny 32 uczestników. W stosunku do jednej uczestniczki, zdecydowała o podjęciu zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Wobec 31 ocenianych uczestników Rada Programowa podjęła decyzje o przedłużeniu uczestnictwa w terapii: w tym w przypadku 8 z nich ze względu na okresowy brak możliwości podjęcia zatrudnienia i 23 ze względu na pozytywne rokowania co do przyszłych postępów w rehabilitacji.

9. Prowadzona w Warsztatach dokumentacja merytoryczna:

- Regulamin Organizacyjny Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim,
- plany pracy w poszczególnych pracowniach,
- dzienniki zajęć prowadzone przez pracowników WTZ,
- dokumentacja, stanowiąca podstawę do zakwalifikowania osoby z niepełnosprawnością do uczestnictwa w WTZ (podanie o przyjęcie, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, zatwierdzenie kandydatury przez Burmistrza Krosna Odrzańskiego w uzgodnieniu z Dyrektorem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie),
- dokumentacja z przebiegu treningu ekonomicznego,
- Indywidualne Programy Rehabilitacji,
- półroczne i roczne indywidualne arkusze oceny postępów w rehabilitacji zawodowej i społecznej,
- kompleksowe oceny trzyletnie,

- notatki służbowe,
- opinie psychologiczne,
- informacje o przyczynach zaprzestania uczestnictwa w WTZ,
- sprawozdania roczne z realizacji zadań w poszczególnych pracowniach,
- sprawozdania roczne z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków finansowych,
- sprawozdania z poszczególnych treningów lub zadań dodatkowych,
- protokoły ze spotkań Rady Programowej Warsztatów,
- protokoły spotkań członków Rady Programowej z rodzicami/opiekunami prawnymi uczestników.

10. Współpraca z rodzinami lub opiekunami uczestników

10.1. Formy kontaktów i współpraca z rodzinami uczestników zrealizowane w roku sprawozdawczym:

- Członkowie Rady Programowej przez cały rok byli w stałym kontakcie telefonicznym z rodzicami/opiekunami uczestników.
- Odbyło się jedno spotkanie integracyjne dla chętnych rodziców/opiekunów „Powitanie lata” na łowisku Admar w Dąbiu Lubuskim.
- Przeprowadzono też jedno zebranie z rodzicami/opiekunami w świetlicy WTZ.
- W poszczególnych przypadkach, prowadzone były także indywidualne rozmowy w WTZ lub miejscu zamieszkania Uczestnika.

10.2. Rodzaje pomocy świadczonej rodzinom uczestników:

- pomoc w rozwiązywaniu spraw dotyczących zdrowia uczestników Warsztatów i zmniejszających skutki ich niepełnosprawności,
- pomoc przy rozwiązywaniu życiowych problemów rodziny,
- udzielanie informacji o przysługujących prawach,
- pomoc w pozyskaniu dofinansowania i wyjeździe na turnus rehabilitacyjny,
- udzielanie informacji o możliwościach otrzymania pomocy finansowej ze środków PFRON, w ramach programów celowych i zadań zleconych samorządom terytorialnym oraz pomoc w przygotowaniu stosownych wniosków.

10.3. Uczestnictwo rodziców i opiekunów uczestników w życiu Warsztatów:

- praca w Radzie Rodziców,
- udział w spotkaniu integracyjnym,
- udział w zebraniu.

11. Współpraca z organizacjami i środowiskiem lokalnym

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim w roku sprawozdawczym współpracowały z:

- samorządami na szczeblu gminy, powiatu i województwa;
- wójtami i sołtysami,
- instytucjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnością,
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Krośnie Odrzańskim,
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Dąbiu,
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bytnicy,
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Maszewie,
- Warsztatami Terapii Zajęciowej z województwa lubuskiego,
- Warsztatami Terapii Zajęciowej z innych województw,
- Ogólnopolskim Forum Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- Powiatowym Ośrodkiem Wsparcia „Integracja” w Krośnie Odrzańskim i Gubinie,
- Domem Pomocy Społecznej w Szczawnie,
- Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Lubuskim Oddziałem PFRON,
- lokalnymi mediami.

12. Pozyskane środki zewnętrzne w ramach współpracy z instytucjami, organizacjami i środowiskiem lokalnym:

- na realizację programu pn. „Zajęcia Klubowe w WTZ” od 1 lutego 2023 do 31 stycznia 2024 roku:
 - **55.620,00 zł** ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
 - na dofinansowanie kosztów szkolenia dla pracowników WTZ:
 - **23.200,00 zł** ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego;
- W ramach pozyskanych środków, kadra WTZ brała udział w następujących szkoleniach:
- „Kultura rozwoju organizacji – profesjonalizm terapeuty w zarządzaniu komunikacją na poziomie współpracy z podopiecznymi oraz w Zespole terapeutycznym”,
 - „Asertywne mechanizmy interpersonalnej komunikacji w zespole terapeutycznym oraz z osobą niepełnosprawną”,

- „Współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi uczestników WTZ/ŚDS – zagadnienia prawne”,
- „Aktywizacja zawodowa – zagadnienia wieloaspektowe – wymogi rozporządzenia a realia, aktywizacja zawodowa – kierunek rodzic czy uczestnik”,
- „Trener pracy – kurs przygotowujący do pracy z osobami ze szczególnymi potrzebami”.

Załącznik nr 1

Dział: 853
Rozdział: 85311

PLAN WYDATKÓW BUDŻETOWYCH W 2023 ROKU

Lp.	Wyszczególnienie	PLAN NA 2023							WYKONANIE WYDATKÓW 2023						
		§	PIERWOTNY	PO ZMIANACH	PFON	POWIAT	DOCHODY WŁASNE	DAROWIZNA	ŚRODKI GMINY	OGÓLEM	PFON	POWIAT	DOCHODY WŁASNE	DAROWIZNA	ŚRODKI GMINY
	OGÓLEM WYDATKI (I+II)		1 261 707,00	1 390 843,00	1 205 752,00	134 371,00	16 400,00	4 320,00	30 000,00	1 356 510,62	1 205 739,62	134 371,00	16 400,00	0,00	0,00
1	Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń - razem poz. 1-5		1 082 338,00	1 128 124,00	1 064 592,00	33 532,00	0,00	0,00	30 000,00	1 098 121,11	1 064 589,11	33 532,00	0,00	0,00	0,00
1	Wynagrodzenia osobowe pracowników	4010	785 777,00	847 710,00	784 178,00	33 532,00			30 000,00	817 709,07	784 177,07	33 532,00			
2	Dodatkowe wynagrodzenia roczne	4040	51 840,00	52 543,00	52 543,00					52 542,68	52 542,68				
3	Składki na ubezpieczenie społeczne	4110	155 469,00	151 639,00	151 639,00					151 638,82	151 638,82				
4	Składki na Fundusz Pracy	4120	19 252,00	18 339,00	18 339,00					18 338,04	18 338,04				
5	Wynagrodzenie wypłacane na podstawie umowy zlecenia oraz umowy o dzieło	4170	70 000,00	57 893,00	57 893,00					57 892,50	57 892,50				
II	Wydatki rzeczowe - razem z tego:		179 369,00	262 719,00	141 160,00	100 839,00	16 400,00	4 320,00	0,00	258 389,51	141 150,51	100 839,00	16 400,00	0,00	0,00
6	Świadczenia społeczne (kieszonkowe dla podopiecznych)	3110	36 080,00	30 785,00	30 785,00					30 784,30	30 784,30				
7	Zakup materiałów i wyposażenia	4210	16 848,00	57 309,00	22 710,00	34 599,00				52 985,90	18 386,90	34 599,00			
8	Zakup środków żywności dla uczestników	4220	13 000,00	15 473,00	15 473,00					15 472,66	15 472,66				
9	Zakup leków, wyrobów medycznych	4230	200,00	313,00	313,00					312,36	312,36				
10	Zakup energii	4260	60 000,00	59 507,00	16 818,00	42 689,00				59 506,10	16 817,10	42 689,00			
11	Zakup usług remontowych	4270	1 000,00	0,00	0,00					0,00	0,00				
12	Zakup usług zdrowotnych	4280	500,00	982,00	982,00					982,00	982,00				
13	Zakup usług pozostałych	4300	22 000,00	59 593,00	15 322,00	23 551,00	16 400,00	4 320,00		59 592,04	19 641,04	23 551,00	16 400,00		
14	Opłata z tyt. zakupu usług telekomunikacyjnych	4360	2 400,00	2 362,00	2 362,00					2 361,60	2 361,60				
15	Podróże służbowe krajowe	4410	1 000,00	3 824,00	3 824,00					3 823,81	3 823,81				
16	Różne opłaty i składki	4430	5 500,00	3 371,00	3 371,00					3 370,92	3 370,92				
17	Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	4440	19 341,00	19 372,00	19 372,00					19 371,13	19 371,13				
18	Podatek od towarów i usług (VAT)	4530	500,00	2 641,00	2 641,00					2 640,60	2 640,60				
19	cywilnej	4700	500,00	5 800,00	5 800,00					5 800,00	5 800,00				
20	Wpłaty na PPK	4710	500,00	1 387,00	1 387,00					1 386,09	1 386,09				

Sporządziła:

GLÓWNY KSIĘGOWY

Małgorzata Śadowska

Zatwierdziła:

KIEROWNIK
Warsztatów Terapii Zajęciowej

Nowicka
Ewa Nowicka

PEŁNIĄCA FUNKCJĘ
BURMISTRZA
KROSNA ODRZAŃSKIEGO

Mikołajczyk
Anna Mikołajczyk

Załącznik nr 1

Dochody bieżące

Wykonanie na dzień 31 grudnia 2023 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Jednostka odpowiedzialna za realizację dochodu	Klasyfikacja budżetowa		Plan na 2023		wykonanie w 2023 r.	% wykonania planu	
			rozdział	§	pierwotny	po zmianach		08:06	08:07
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ								
1.	Nazwa źródła dochodu								
	dotacja z PFRON		85311		1 135 536,00	1 205 752,00	1 205 739,62	106,2	100,0
	dochody własne- sprzedaż prac uczestników		85311	84	0,00	16 400,00	16 400,00	-	100,0
	darowizna		85311	96	0,00	4 320,00	0,00	-	0,0
	środki z budżetu Gminy		85311		0,00	30 000,00	0,00		
	dotacja z budżetu Powiatu, w tym:		85311		126 171,00	134 371,00	134 371,00	106,5	100,0
	Wynagrodzenia osobowe pracowników			4010	46 171,00	33 532,00	33 532,00	-	100,0
	Zakup materiałów i wyposażenia			4210	15 000,00	34 599,00	34 599,00	230,7	100,0
	Zakup energii			4260	40 000,00	42 689,00	42 689,00	106,7	100,0
	Zakup usług pozostałych			4300	15 000,00	23 551,00	23 551,00	157,0	100,0
	Odpisy na ZFŚS			4440	10 000,00	0,00	0,00	0,0	-
	RAZEM				1 261 707,00	1 390 843,00	1 356 510,62	107,5	97,5

Data: 13.02.2024

Imię i nazwisko osoby sporządzającej:

GLÓWNY KSIĘGOWY

Małgorzata Śadowska

13.02.2024

Podpis osoby zatwierdzającej

**KIEROWNIK
Warsztatów Terapii Zajęciowej**

Nowicka
Ewa Nowicka

**PEŁNIĄCA FUNKCJĘ
BURMISTRZA
KROSNA ODRZAŃSKIEGO**

Anna Mikołajczyk

Załącznik nr 2

Wydatki bieżące

Wykonanie na dzień 31 grudnia 2023 r.

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Jednostka	Klasyfikacja budżetowa		PLAN na 2023 r.		Wykonanie na 31.12.2023 r.	% wykonania planu	
		realizująca zadanie	rozdział	§	pierwotny 01.01.2023 r.	po zmianach 31.12.2023 r.		08:06	08:07
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ	85311						
1.	Nazwa przedsięwzięcia				1 261 707,00	1 390 843,00	1 356 510,62	107,5	97,5
	Wynagrodzenia osobowe pracowników			4010	785 777,00	847 710,00	817 709,07	104,1	96,5
	Dodatkowe wynagrodzenia roczne			4040	51 840,00	52 543,00	52 542,68	101,4	100,0
	Składki na ubezpieczenie społeczne			4110	155 469,00	151 639,00	151 638,82	97,5	100,0
	Składki na Fundusz Pracy			4120	19 252,00	18 339,00	18 338,04	95,3	100,0
	Wynagrodzenie wypłacane na podstawie umowy zlecenia			4170	70 000,00	57 893,00	57 892,50	82,7	100,0
	Wydatki rzeczowe - z tego:								
	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń			3020	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0
	Świadczenia społeczne (kieszonkowe dla podopiecznych)			3110	36 080,00	30 785,00	30 784,30	85,3	100,0
	Zakup materiałów i wyposażenia			4210	16 848,00	57 309,00	52 985,90	314,5	92,5
	Zakup środków żywności dla uczestników			4220	13 000,00	15 473,00	15 472,66	119,0	100,0
	Zakup leków i materiałów medycznych			4230	200,00	313,00	312,36	156,2	99,8
	Zakup energii			4260	60 000,00	59 507,00	59 506,10	99,2	100,0
	Zakup usług remontowych			4270	1 000,00	0,00	0,00	0,0	0,0
	Zakup usług zdrowotnych			4280	500,00	982,00	982,00	196,4	100,0
	Zakup usług pozostałych			4300	22 000,00	59 593,00	59 592,04	270,9	100,0
	Opłaty z tyt. zakupu usług telekomunikacyjnych			4360	2 400,00	2 362,00	2 361,60	98,4	100,0
	Podróże służbowe krajowe			4410	1 000,00	3 824,00	3 823,81	382,4	100,0

Załącznik nr 3

	Różne opłaty i składki			4430	5 500,00	3 371,00	3 370,92	61,3	100,0
	Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych			4440	19 341,00	19 372,00	19 371,13	100,2	100,0
	Podatek od towarów i usług VAT			4530	500,00	2 641,00	2 640,60	528,1	100,0
	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej			4700	500,00	5 800,00	5 800,00	1160,0	100,0
	Wpłaty na PPK			4710	500,00	1 387,00	1 386,09	277,2	99,9
2.	Podział według źródeł finansowania, z tego:				1 261 707,00	1 390 843,00	1 356 510,62	107,5	97,5
	1. Budżet UE				0,00	0,00	0,00	0,0	0,0
	2. Budżet Państwa				0,00	0,00	0,00	0,0	0,0
	3. Budżet Gminy				0,00	30 000,00	0,00	0,0	0,0
	4. Budżet Powiatu				126 171,00	134 371,00	134 371,00	106,5	100,0
	5. Inne źródła, w tym:								
	dotacja z PFRON				1 135 536,00	1 205 752,00	1 205 739,62	106,2	100,0
	darowizna				0,00	4 320,00	0,00	0,0	0,0
	dochody własne- sprzedaż prac uczestników				0,00	16 400,00	16 400,00	0,0	100,0

Data: 13.02.2024
Osoba sporządzająca:

Data: 13.02.2024
Podpis osoby zatwierdzającej:

GŁÓWNY KSIĘGOWY

M. Sądowska
Małgorzata Sądowska

**KIEROWNIK
Warsztatów Terapii Zajęciowej**

E. Nowicka
Ewa Nowicka

**PEŁNIĄCA FUNKCJĘ
BURMISTRZA
KROSNA ODRZAŃSKIEGO**

A. Mikołajczyk
Anna Mikołajczyk

**Kwoty wynagrodzeń i pochodnych ogółem
Wykonanie na dzień 31 grudnia 2023 r.**

L.p.	Wyszczególnienie	Plan na 2023		Wykonanie w 2023	% wykonania planu	
		pierwotny	po zmianach		05:03	05:04
1	2	3	4	5	6	7
1.	Rozdział: 85311					
	1. Podstawa naliczenia składek	907 617	958 146	928 144,25	102,26	96,87
	- od wynagrodzeń osobowych	755 477	794 210	764 209,07	101,16	96,22
	- od wynagrodzeń bezosobowych	70 000	57 893	57 892,50	82,70	100,00
	- od nagród rocznych	30 300	53 500	53 500,00	176,57	100,00
	- od dodatkowego wynagrodzenia rocznego	51 840	52 543	52 542,68	101,36	100,00
	2. Składki na ubezpieczenie społeczne	155 469	151 639	151 638,82	97,54	100,00
	3. Składki na Fundusz Pracy	19 252	18 339	18 338,04	95,25	99,99
	4. Odpisy na PFRON	0	0	0,00	0,00	0,00

Data: 13.02.2024

Osoba sporządzająca:

13.02.2024

Podpis osoby zatwierdzającej:

GŁÓWNY KSIĘGOWY

Małgorzata Sadowska

**KIEROWNIK
Warsztatów Terapii Zajęciowej**

Nowicka
Ewa Nowicka

**PEŁNIĄCA FUNKCJĘ
BURMISTRZA
KROSNA OBRZAŃSKIEGO**

Anna Mikołajczyk

Załącznik nr 4

Część opisowa dotycząca realizacji planu wydatków i dochodów w 2023 roku

I. OGÓŁEM WYDATKI

Pierwotny plan wydatków Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim na rok 2023 opiewał na kwotę **1 261 707 zł**. Wzrost budżetu spowodowały wypracowane, ze sprzedaży prac wykonanych przez uczestników, przychody finansowe w kwocie **16 400 zł** oraz darowizna w kwocie **4 320,00 zł**, o którą został zwiększony plan wydatków jednostki. W 2023 roku nastąpiła również zmiana rozporządzenia w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym, a tym samym zwiększenie dotacji z PFRON o kwotę **73 800 zł** i środków z Powiatu o kwotę **8 200 zł**. Zwiększono również plan wydatków o kwotę 30 000 zł ze środków Gminy Krosno Odrzańskie. Ostatecznie plan wydatków Warsztatów Terapii Zajęciowej na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosi **1 390 843 zł**.

Wydatki Warsztatów Terapii Zajęciowej zamknęły się w kwocie **1 356 510,62 zł**, co stanowi 97,5% planu. Nie wydatkowano środków Gminy w wysokości **30 000 zł** oraz kwoty **4 320,00 zł** z tytułu darowizny. Kwota ta zostanie przekazana przez Gminę Krosno Odrzańskie w 2024 roku.

II. LIMIT ZATRUDNIENIA

Stan zatrudnienia w 2023 roku wyniósł 10,625 etatów dla 13 osób na umowę o pracę oraz 5 osób zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia.

III. FUNDUSZ PŁAC I POCHODNE

§ 4010 -WYNAGRODZENIA OSOBOWE

Fundusz płac został wykonany w 96,5 %. W związku oszczędnościami spowodowanymi nieobecnościami pracowników oraz wakatem fizjoterapeuty i terapeuty zajęciowego, zwiększona została kwota nagród dla pracowników.

§ 4040 - DODATKOWE WYNAGRODZENIE ROCZNE

Za podstawę naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego przyjęto wykonanie wydatków na paragrafie wynagrodzeń pracowników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim za III kwartały roku 2022 oraz szacunkową wartość wynagrodzeń za IV kwartał 2022 roku. Wykonanie na paragrafie dodatkowych wynagrodzeń rocznych było wyższe w stosunku do pierwotnego planu o kwotę 703 zł.

§ 4110 – SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE

Przy kalkulacji wydatków z tytułu ubezpieczeń społecznych przyjęto kwoty wynikające z przepisów o ubezpieczeniach społecznych w wysokości 17,22% z uwzględnieniem zróżnicowanych składek na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 0,96%.

§ 4120 – SKŁADKI NA FUNDUSZ PRACY

Przy kalkulacji wydatków z tytułu składek na Fundusz Pracy przyjęto kwoty wynikające z przepisów o ubezpieczeniach społecznych w wysokości 2,45%.

§ 4170 – WYNAGRODZENIA BEZOSOBOWE

Wykonanie planu na paragrafie wynagrodzeń bezosobowych jest niższe, w związku z mniejszą niż planowano ilością wypracowanych godzin.

IV. WYDATKI RZECZOWE

Różnice w wykonaniu wydatków rzeczowych na poszczególnych paragrafach wynikają z bieżącej realizacji wydatków oraz potrzeb jednostki. Zwiększenie wydatków w porównaniu do założonego planu na paragrafach wydatków 4210, 4220, 4300, 4410, 4530, 4700 i 4710 było możliwe dzięki zmianie rozporządzenia w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym oraz oszczędnościom m. in. na paragrafach: 3110, 4270 i 4430. Doposażenia wymagały również niektóre pomieszczenia WTZ. Zrealizowano także zadania z zakresu integracji społecznej uczestników ze środków wypracowanych ze sprzedaży prac uczestników (dochodów własnych).

Krosno Odrzańskie, dnia 13.02.2024 r.
GŁÓWNY KSIĘGOWY

Sporządziła:.....
Małgorzata Sadowska

KIEROWNIK
Warsztatów Terapii Zajęciowej

Zatwierdziła:.....
Ewa Nowicka